Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 92 (7232). • 14 май, 1980 йил • ЧОРШАНБА • Баҳоси 2 тийин.

СОВЕТ ДЕЛЕГАЦИЯСИ СИЁСИЙ МАСЛАҲАТ КОМИТЕТИНИНГ КЕНГАШИДА ҚАТНАШМОҚ УЧУН ВАРШАВАГА ЖЎНАБ КЕТДИ

Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар сиёсий маслаҳат комитетининг навбатдаги кенгашида иштирок этмоқ учун КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев бошчилигидаги Совет делегацияси 13 май куни Москвадан Варшавага жўнаб кетди.

Делегация составида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари К. У. Черненко, КПСС Марказий Комитетининг секретари К. В. Русаков, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, СССР мудофаа министрининг биринчи ўринбосари Совет Иттифоқи Маршали Н. В. Огарков бор.

Аэродромда делегацияни Ю. В. Андропов, В. В. Гришин, А. П. Кириленко, М. А. Суслов, Н. А. Тихонов, М. С. Горбачев, В. В. Кузнецов, Б. Н. Пономарёв М. С. Соломенцев, И. В. Капитонов, В. И. Долгих, М. В. Зимянин ўртоқлар, КПСС Марказий Комитетининг аъзолари, КПСС Марказий Комитети аъзолигига кандидатлар, КПСС Марказий ревизия комиссиясининг аъзолари ва бошқа ўртоқлар кузатиб қолдилар.

КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчилари А. М. Александров, А. И. Блатов, КПСС Марказий Комитетининг бўлим мудири Л. М. Замятин, СССР ташқи ишлар министрининг биринчи ўринбосари В. Ф. Мальцев, СССР Министрлар Совети Раисининг ёрдамчиси Б. Т. Бацанов, КПСС Марказий Комитети бўлим мудирининг ўринбосари Г. Х. Шахназаров делегация билан бирга Варшавага жўнаб кетдилар.

Кузатиб қолувчилар орасида ПХРнинг СССРдаги элчиси К. Ольшевский бор эди. (ТАСС).

Бўка районидаги «Партия XIX съезди» колхозининг Х. Абдужабборов бошлиқ бригадаси аъзолари бу йил 67 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 40 центнердан пахта ҳосили етиштириш учун курашаётирлар. Улар ҳозирги кунларда бутун куч ва имкониятларни ғўза парваришини кучайтиришга қаратаяптилар. Суратларда: бригада бошлиғи Х. Абдужабборов механизаторлар А. Ғаффоров ва Ж. Мирзараҳимовлар билан ғўза қатор ораларига ишлов бериш сифатини кўздан кечиряптилар; бригадада ғўзани культивация қилиш пайти.

Е. Ботиров фотолари.

ОҚҚЎРҒОН РАЙОНИДА

ЯГАНАЛАШ АВЖИДА

Оққўрғон районидаги Ҳ. Олимжон номли колхознинг Н. Фармонқулов бошлиқ бригадаси аъзолари ғўзани яганалашни қизғин олиб бораётирлар. Бу муҳим агротехник тадбирни сифатли ўтказишда колхозчилардан Р. Ҳошимова, Т. Уккибоева, У. Исроиловалар кўпчиликка намуна бўлмоқдалар. Улар кунлик нормаларини 1,5 ҳисса бажаришапти.

Бригадада ғўза қатор ораларига ишлов бериш ва озиқлантириш ҳам кучайтирилган. Механизаторлардан Н. Абдусатторов ва Н. Шариповлар ҳозир иккинчи культивацияни ниҳоясига етказишапти.

Бу коллектив ўнинчи беш йилликнинг якунловчи йилида 100 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 40 центнердан пахта етиштириш учун курашмоқда.

П. ЭРГАШЕВ.

КЎЧАТ-ТЎЛИҚ — ҲОСИЛ БЎЛИҚ

Бўлимимиз пахтакорлари ўнинчи беш йилликнинг якунловчи йилида 510 гектар майдоннинг ҳар гектаридан пландаги 32 ўрнига 40 центнердан «оқ олтин» етиштириш мажбуриятини олганлар. Улар ҳозирги кунларда ғўза парваришини кучайтириш учун барча чораларни кўришмоқда. Чигит бир текис ундириб олинишли биланоқ ғўза қатор ораларини культивация қилишни бошлаб юборган эдик. Механизаторларимизнинг астойдил меҳнат қилганликлари туфайли ҳозиргача ғўзага икки марта ишлов берилди.

Биз чигит экиш пайтида ҳар гектар майдонга 80 килограммдан минерал ўғит бердик. Ғўза қатор ораларига ишлов бериш даврида эса ҳар гектар ерга 200 килограммдан аммофос солинди. Бу ёш ниҳолларнинг озуқадан баҳраманд бўлиб, соғлом ва дуркун ўсишини таъминлаяпти. Ғўзани культивация қилиш ва озиқлантиришда дала гвардиячиларидан У. Тожибоев, Ҳ. Насриддинов, Қ. Бойзоқов, И. Абиловлар жонбозлик кўрсатишяпти. Уларнинг ҳар бири кунига 8—10 гектар майдондаги ғўза қатор ораларини юмшатиб, минерал ўғитлар билан озиқлантирмоқдалар.

Пахтакорларимиз тўлиқ гектарлар ҳосил қилиш, кўчатларнинг бут бўлишига алоҳида эътибор бераётирлар. Улар область пахтакорлар Советининг тавсиялари асосида ҳар гектар майдонда камида 130 минг туп кўчат бўлиши учун ҳаракат қилишяпти. Биз ғўза ягонасини туғаллаяпмиз. Бу муҳим агротехник тадбир ўтказилган майдонлар махсус комиссия томонидан текшириб кўрилиб, улардаги кўчатлар сони белгилаб чиқиляпти. Бу кўчатлар акт билан бригада бошлиқлари, механизаторлар ва сувчиларга топширилмоқда. Улар ҳосил етилгунига қадар бу кўчатларнинг бут бўлишини таъминласалар, моддий ва маънавий жиҳатдан рағбатлантириладилар.

Тўлиқ гектарлар ҳосил қилиш бўлимимизнинг Ғ. Анорбоев, С. Тўраев, К. Мамедовлар бошлиқ бригадаларида айниқса яхши йўлга қўйилган. Бу бригадаларда уватларга, ўқариқларга, дарахт остларига экилган чигит ҳам текис ундириб олинган. Пахтакорлар ғўза яганасини сифатли ўтказиб, ҳар бир пайкалда белгиланган миқдорда кўчат бўлишига ҳаракат қилишди.

Бўлимимиз коллективи ҳозирги кунларда ғўза қатор ораларига учинчи ишлов беришга ҳозирлик кўришмоқда. Шу билан бир қаторда ҳар гектар майдонга 300 килограммдан минерал ўғит солиниб, ғўзани биринчи суғориш бошланади.

Тажрибакор пахтакорлар «Кўчат тўлиқ — ҳосил бўлиқ» деб бекорга айтишмаган. Бўлимимиз пахтакорлари ҳам ҳар бир туп ғўзани меҳр билан парвариш қилиб, юксак мажбуриятга яраша ҳосил етиштирилишини таъминлайдилар.

Н. ДУРСУНОВ,
Оққўрғон районидаги С. Сегизбоев номли совхознинг 5-бўлими бошқарувчиси.

18-АРМИЯ ВЕТЕРАНЛАРИНИНГ УЧРАШУВИ

Ленин юбилейи ва Улуғ Ғалабанинг 35 йиллиги нишонланган йилда совет халқининг Улуғ Ватан урушидаги тарихий жасорати алоҳида аҳамият касб этади. Инсониятнинг энг ёвуз душмани — фашизмга қарши жонини аямай жанг қилган кишиларнинг сўнмас хотираси қалбларимизда чексиз фарзандлик миннатдорчилигини жўш урдириб туради. Йиллар ўтиши билан улуғ жасорат биздан олислашмайди: бизнинг ишларимизда, хотирамиз ва дилимизда бу жасорат мангу яшайверади.

Тарихий Ғалаба совет халқининг Ватан озодлиги ва мустақиллиги йўлидаги кураши ташкилотчиси ва илҳомчиси бўлган Коммунистик партияга бениҳоя зўр миннатдорчилик туйғуларини кучайтиради. Ленин партияси, унинг Марказий Комитети, ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги Марказий Комитет Сиёсий бюроси кескинликни юмшатишни янада мустаҳкамлаш, халқлар ўртасида дўстлик ва ҳамкорликни ривожлантиришга қаратилган аниқ мақсадни кўзловчи, принципиал сиёсатни ўтказиб келмоқдалар.

12 май куни Москвада Совет Армиясининг Марказий уйида машҳур 18-армия ветеранларининг анъанавий учрашуви бўлди. Новороссийск, Туапсе ва Керчь учун бўлган жангларнинг қаҳрамонлари, Украина, Польша, Венгрия, Румыния ва Чехословакия озодлиги учун бўлган жангларнинг қатнашчилари мамлакатнинг ҳамма жойларидан шу ерга тўпланган эдилар.

Уруш йилларида 18-армиянинг солдат ва офицерлари билан бирга Новороссийскдан Прагагача бўлган қаҳрамонона йўлни босиб ўтган КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси, Совет Иттифоқи Маршали Л. И. Брежнев ўз жанговар дўстлари ҳузурига келди. Учрашувга келган кишилар уни қизғин кутиб олдилар.

Учрашувни 18-армия ветеранлари кенгашининг раиси А. Н. Копенкин очди. У ўтган уруш солдатларига, ўзининг қуролдош ўртоқларига, полкдош дўстларига доимий эътибор бериб келаётганлиги учун Леонид Ильичга учрашув қатнашчилари номидан чуқур миннатдорчилик ва астойдил ташаккур изҳор этди. Биз, деди у, уруш йилларида ва ҳозир ҳам ҳамиша биз билан бирга ва бизнинг орамизда бўлиб келаётган Леонид Ильичнинг чин инсоний фазилатини мана шунинг ўзида қайта-қайта кўриб турибмиз. Ветеранлар кенгашининг раиси Л. И. Брежневга сиҳат-саломатлик, совет халқининг фаровонлиги ва бахт-саодати йўлидаги, тинчлик ва коммунизм тантанаси йўлидаги олижаноб фаолиятида муваффақиятлар тилади.

Қизғин, давомли қарсаклар билан кутиб олинган Леонид Ильич Брежнев ветеранлар ҳузурида нутқ сўзлади. У полкдошларини фашистлар Германияси устидан қозонилган Ғалабанинг 35 йиллиги билан чин кўнгилдан табриклади, унга Ленин мукофоти топширилганлиги муносабати билан айтилган самимий сўзлари учун уларга ташаккур билдирди.

Ўртоқ Л. И. Брежнев КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва Совет ҳукумати номидан армиянинг собиқ солдат ва офицерларига уруш йилларидаги жанговар жасоратлари учун, халқ хўжалигини қайта тиклаш ва ривожлантиришдаги фидокорона меҳнатлари учун сидқидилдан миннатдорчилик билдирди.

Урушда қатнашган ҳар бир жанговар қўшилма ўз ветеранларининг учрашувларини ўтказиб туриши яхши анъана бўлиб қолди, деди у. Улар эсга олса арзийдиган воқеалар кўп, чунки бизнинг қаҳрамон армиямиз Ватанни ҳимоя қилибгина қолмай, шу билан бирга Европа халқларини фашистлар қуллигидан омон сақлаб ҳам қолди.

Ўртоқ Л. И. Брежнев ўз нутқида партия XXV съездининг тарихий қарорлари қандай амалга оширилаётганини, беш йилликнинг сўнгги йили планлари ва топшириқлари қандай бажарилаётганини, партия билан Совет давлати совет халқининг фаровонлигини янада яхшилаш программасини қандай рўёбга чиқараётганликларини таърифлаб берди.

Ўртоқ Л. И. Брежнев халқаро масалаларга тўхталиб, партиямиз билан давлатимиз бутун дунёда тинчликни сақлаш, реакция ва империализмнинг кирдикорларига муносиб зарба бериш учун бундан буён ҳам бутун куч-қувватни сарфлайверадилар, деб таъкидлади.

Пировардида ўртоқ Л. И. Брежнев полкдошларига сиҳат-саломатлик, меҳнатда, кекса авлод жанговар ва меҳнат шуҳратининг муносиб ворислари бўлмиш ёшларни ҳарбий-ватанпарварлик руҳида тарбиялашда муваффақиятлар тилади.

Учрашувда сўзга чиққан армия штаби оператив бўлимининг собиқ бошлиғи истеъфодаги генерал-лейтенант Н. А. Соловейкин ва армия сиёсий бўлими бошлиғининг ўринбосари истеъфодаги полковник П. И. Кулик ўртоқ Л. И. Брежневни «Кичик ер», «Тикланиш» ва «Қўриқ» китоблари учун Ленин мукофоти берилганлиги билан астойдил табрикладилар, тинчлик учун тинимсиз курашда, халқ бахт-саодати йўлидаги катта партия ва давлат фаолиятида унга янгидан-янги муваффақиятлар тиладилар.

(ТАСС).

ИЛҒОРЛАРГА БАЙРОҚЛАР

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети чорвачилик маҳсулотлари тайёрлаш юзасидан ўтказилган социалистик мусобақанинг 1980 йил 1 майгача бўлган якунларини кўриб чиқдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг кўчма Қизил байроқлари **Самарқанд области** ҳамда Сурхондарё областининг **Қумқўрғон районида** қолдирилди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг кўчма Қизил байроқлари қуйидагиларга берилди:

Тошкент областига (область партия комитетининг секретари ўртоқ Мусахонов, область ижроия комитетининг раиси ўртоқ Алимов, область қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Раҳмонов) берилди. Бу область апрель ойида чорвачилик маҳсулотлари тайёрлашда энг кўп ўсишга эришган ва гўшт тайёрлаш ярим йиллик ҳажмини 78,3 процент, сут тайёрлашни 62,3 процент, тухум тайёрлашни 78,3 процент бажарган. Бу ўтган йилдагидан анча кўпдир. Байроқ Қорақалпоғистон АССРдан олиб берилади.;

Қашқадарё областининг **Қарши районига**, Қорақалпоғистон АССРнинг **Элликқалъа районига**, Андижон область, Ленин районидаги **«Правда Востока»** колхозига, Фарғона область, Тошлоқ районидаги **«Оқ олтин» колхозига**, Бухоро область Ромитон районидаги **Наримонов номли колхозга**, Қорақалпоғистон АССР Тўрткўл районидаги **М. Горький** номли совхозга;

Тошкент областининг **Урта Чирчиқ бўрдоқичилик пунктига** (пункт директори ўртоқ Шапенов, маҳаллий комитет раиси ўртоқ Тошимбетов) берилди. Бу бўрдоқичилик пункти гўшт етиштириш ва давлатга топшириш тўрт ойлик планини 158 процент, шу жумладан апрель ойида 126 процент бажарган. Байроқ Наманган область Поп районидаги Ленин номли бирлашмадан олиб берилади;

Хоразм областидаги **Урганч паррандачилик фабрикасига**, Наманган областининг **Янгиқўрғон районидаги «Узплодоовощвинпром»га қарашли «Победа» совхозига**, Жиззах областининг **Мирзачўл районидаги «Главсредазирсовхозстрой»га қарашли «Советская Россия» совхозига**, Ўзбекистон ССР Балиқ хўжалиги давлат комитетига қарашли **Сирдарё балиқчилик хўжалигига**, Жиззах областидаги **Пахтакор район матлубот жамиятининг молларни сўқимга боқиш хўжалигига**.

МЕТОДИКА СОВЕТИ МАЖЛИСИ

Тошкент область партия комитети ташкилий-партиявий ишлар бўйича методика Советининг мажлиси бўлиб ўтди.

Совет аъзолари шаҳар ва район партия ташкилотлари ўтказаётган пленумлар, бюро мажлислари, партия йиғилишлари ва бошқа тадбирлар тўғрисида ахборот олиш ва умумлаштириш, шаҳар, район партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотларида партия ахборотини йўлга қўйиш юзасидан тавсияларни кўриб чиқиб, маъқулладилар.

Мажлисда шунингдек, область партия ташкилотида ташкилий-партиявий ишларни умумлаштириш ҳамда оммалаштириш билан боғлиқ бўлган масалалар ҳам кўриб чиқилди.

Мажлисни методика Совети раиси А. И. Шкуратов олиб борди.

Совет мажлисида ташкилий-партиявий ишлар бўлими мудири О. З. Зуфаров иштирок этди.

ЧОРВАДОРЛАР МУСОБАҚАСИ

ТОШКЕНТ область меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитетининг июль (1978 йил) ва ноябрь (1979 йил) Пленумлари қарорларини бажара бориб, гўшт, сут, тухум ва бошқа чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни тобора кўпайтиришга эришмоқдалар. Область партия комитети ишлаб чиққан тадбирларга кўра ўнинчи беш йилликнинг якунловчи йилида гўшт етиштириш 25 процент, сут — 20 процент, тухум — 27 процент кўпайиши лозим. Шунга биноан 1979 йилдагига нисбатан давлатга гўшт сотиш 20 процент, сут — 15 процент, тухум — 20 процент ортади.

Колхоз, совхоз ва хўжаликлараро корхоналарнинг тўрт ойлик ишлари таҳлили шуни кўрсатмоқдаки, тухум етиштириш, шунингдек давлатга гўшт ва тухум сотиш соҳасида область бўйича топшириқдаги суръатга эришилмоқда. Ўтган тўрт ой якунига кўра область бўйича ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан барча чорвачилик маҳсулотлари етиштириш анча кўпайди. Қорамол, қўй, чўчқа ва паррандалар бош сони кўпайиб, гўшт, сут, тухум етиштириш ортди. Жумладан, шу даврда гўшт етиштириш 2771 тонна, сут —5481 тонна, тухум —26,5 миллион дона кўпайди. Бунга фақат чорва моллари ва паррандалар бош сонини кўпайтириш ҳисобигагина эмас, шунингдек уларнинг маҳсулдорлигини ошириш ҳисобига ҳам эришилди. Гўштга топширилаётган қорамолларнинг ўртача тирик вазни ўтган йилнинг шу даврида 415 килограмм бўлса, бу йил 429 килограммга етди. Ҳар бош сигирдан соғиб олинган сут тўрт ой ичида 1076 килограммни ташкил этди. Ўтган йилнинг шу даврида эса бу кўрсаткич 1022 килограмм эди.

Ғалаба райони фермалари ходимлари гўшт етиштириш суръатларини жадаллаштиришда, айниқса, яхши кўрсаткичларга эришдилар. Тўрт ой давомида гўшт етиштириш 687 тонна кўпайди ёки ўсиш 1979 йилга нисбатан 162 процентни ташкил этди. Бу борада Бекобод, Чиноз, Калинин, Оққўрғон ва Тошкент райони меҳнаткашлари ҳам юқори суръатларга эришдилар.

Калинин, Тошкент, Чиноз, Бекобод ва Пискент районлари чорвадорлари сут етиштиришни кўпайтириш, Янгийўл, Оҳангарон, Тошкент ва Чиноз районлари паррандабоқарлари эса тухум етиштириш суръати бўйича социалистик мусобақанинг олдинги сафларида бормоқдалар. Бу районларнинг аксарият кўпчилик хўжаликлари чорвадорлари ва паррандабоқарлари юксак масъулият ҳис қилган ҳолда сидқидилдан меҳнат қилмоқдалар, резерв ва имкониятларни излаб топиб, оқилона фойдаланмоқдалар ва бу билан 1980 йилда жамоат чорвачилигини янада ривожлантириш соҳасида область олдида турган муҳим вазифаларнинг муваффақиятли бажарилишига катта ҳисса қўшмоқдалар.

Шу билан бирга ҳозирги эришилаётган ўсиш суръатлари талабга тўла жавоб бера олмаслигини ҳам айтиб ўтиш лозим. Бир қатор кўрсаткичлар бўйича, айниқса, соғин сигирлар сони ва сут етиштиришни кўпайтириш борасида кўпгина районлар область партия комитети ишлаб чиққан тадбирлар даражасидан ортда қолмоқдалар. Айрим район партия комитетлари, район ижроия комитетлари, колхоз ва совхозларнинг, чорвачилик комплексларининг ва паррандачилик фабрикаларининг раҳбарлари мавжуд резерв ва имкониятларни тўла ишга солишга эришмаётирлар. Натижада, чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва давлатга сотиш суръатлари секин ўсмоқда. Оҳангарон, Бўстонлиқ, Паркент ва Ўрта Чирчиқ районлари хўжаликларида ана шундай аҳвол юз бермоқда. Тўрт ой якунига кўра область бўйича 64 хўжалик гўшт ва тухум етиштириш, 115 хўжалик эса сут етиштириш бўйича белгиланган марраға ета олмади.

Айниқса, Оҳангарон райони хўжаликлари 1979 йилга нисбатан гўшт етиштиришни кўпайтириш топшириғини бажаришда катта нуқсонларга йўл қўйдилар. Бу ерда тўрт ойлик топшириққа нисбатан 1205 тонна кам гўшт етиштирилди. Янгийўл районида эса топшириқдаги 1372 тонна ўрнига 1101 тонна гўшт етиштирилди, холос. Бу районда, деярли, ўсиш бўлмади.

Паррандачилик фабрикалари ҳам қолоқликка йўл қўймоқдалар. Улар тўрт ойлик топшириқдагидан 817 тонна кам гўшт, 8—9 миллион дона тухум кам бердилар.

Шуни алоҳида таъкидлаш лозимки, Калинин районидан бошқа ҳамма районларда сут етиштириш суръатини ошириш топшириқлари бажарилмади. Чиноз, Оҳангарон ва Ғалаба районли хўжаликлари эса бу борада қолоқликка йўл қўйдилар.

Район партия комитетлари, район ижроия комитетлари, хўжаликларнинг раҳбарлари тўрт ойлик иш якунларини чуқур таҳлил қилиб, йўл қўйилаётган камчиликларнинг олдини олиш учун зарур бўлган чора-тадбирларни ишлаб чиқиб, амалга оширишлари ва гўшт, сут, тухум етиштириш ҳамда давлатга сотиш юзасидан тадбирларда белгиланган ўсиш суръатларига эришилишини таъминлашлари лозим.

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ЧОРВАЧИЛИК МАҲСУЛОТЛАРИ ЕТИШТИРИШ ЮЗАСИДАН СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТНИНГ БАЖАРИЛИШИ БЎЙИЧА 1 МАЙГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

Биринчи устун — 1979 йилга нисбатан амалда эришилган ўсиш суръати (процент ҳисобида), иккинчи устун — область районлари ўртасида эгаллаган ўрни.

Мусобақадош районлар группаси	Гўшт 1	Гўшт 2	Сут 1	Сут 2	Тухум 1	Тухум 2
Оққўрғон	125,8	5	111,9	6	121,9	8
Бўка	122,6	7	111,7	7	113,5	13
Оҳангарон	102,0	14	106,8	11	143,0	2
Тошкент	125,5	6	117,0	2	138,4	3
Бекобод	138,4	2	114,0	4	118,7	10
Пискент	115,4	11	112,0	5	126,9	7
Чиноз	131,0	3	115,2	3	134,6	4
Ғалаба	162,0	1	111,0	9	121,9	9
Коммунистик	121,7	8	105,5	15	115,7	12
Калинин	125,9	4	129,8	1	127,0	6
Паркент	116,6	10	105,8	14	118,1	11
Орджоникидзе	120,0	9	106,5	12	110,7	14
Бўстонлиқ	106,7	12	107,1	10	127,6	5
Ўрта Чирчиқ	102,2	13	106,3	13	106,5	15
Янгийўл	100,4	15	111,3	8	196,0	1

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ДАВЛАТГА ЧОРВАЧИЛИК МАҲСУЛОТЛАРИ СОТИШ ЮЗАСИДАН СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТНИНГ БАЖАРИЛИШИ БЎЙИЧА 12 МАЙГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

Биринчи устун — 1979 йилга нисбатан амалда эришилган ўсиш суръати (процент ҳисобида), иккинчи устун — область районлари ўртасида эгаллаган ўрни.

Мусобақадош районлар группаси	Гўшт 1	Гўшт 2	Сут 1	Сут 2	Тухум 1	Тухум 2
Оққўрғон	120	7	113	7	128	5
Бўка	124	4	118	2	122	9
Оҳангарон	115	11	114	6	126	8
Тошкент	120	8	111	11	119	12
Бекобод	121	6	116	4	122	10
Пискент	122	5	118	3	129	4
Чиноз	119	9	110	12	122	11
Ғалаба	148	1	112	8	131	3
Коммунистик	109	12	107	14	128	6
Калинин	134	2	116	5	110	14
Паркент	124	3	105	15	128	7
Орджоникидзе	119	10	112	9	118	13
Бўстонлиқ	104	14	109	13	135	2
Ўрта Чирчиқ	114	13	120	1	105	15
Янгийўл	98	15	112	10	135	1

ҚУРИЛИШЛАР СУРЪАТИ ВА СИФАТИНИ ОШИРАЙЛИК

ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ СЕССИЯСИ

Илгари хабар қилингандек, 12 майда халқ депутатлари Тошкент область Советининг сессияси бўлиб ўтди. Сессияда уй-жой ва коммунал-маиший объектлар қурилишининг аҳволи ва уни яхшилаш тадбирлари тўғрисидаги масала муҳокама қилинди.

Сессияни халқ депутатлари область Совети ижроия комитетининг раиси **Т. А. Алимов** очди.

Сессияда Тошкент область партия комитетининг секретари, халқ депутатлари область Советининг депутати, **Ф. Г. Потуремский** доклад қилди.

Докладда таъкидлаб ўтилганидек, партиянинг «Ҳамма нарса инсон учун, унинг бахт-саодати учун» программ шиори ҳаётга муваффақиятли татбиқ этилаяпти.

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг XIII Пленумидан кейинги давр ичида шаҳар ва посёлкаларнинг қиёфаси ўзгарди, ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш ишлари яхшиланди, кишиларнинг меҳнат қилишлари ва дам олишлари учун қулай шарт-шароитлар яратилмоқда.

Кейинги йилларда аҳоли турар-жойларини қуриш замон талаблари асосида олиб борилмоқда. Қибрай, Гулбаҳор, Калинин район марказлари, Ғазалкент шаҳрида қурилишлар шаҳар қурилишлари нормативлари асосида бунёд этилаяпти. Турар-жойлар билан бирга комплексда социал маданий-маиший объектлар, мактаб ва мактабгача тарбия муассасалари, барча қулайликларга эга бўлган марказлашган иссиқлик бериш иншоотлари, канализация ва бошқалар бирга қурилаяпти.

...Қишлоқларда уй-жой ва маданий-маиший бинолар бош план асосида бунёд этиляпти. Янгийўл районидаги «Ленинизм», Коммунистик районидаги «Ленинский путь» колхозлари, Ғалаба районидаги «Огонёк» совхоз-заводи, Оҳангарон районидаги «ВЛКСМ 50 йиллиги» совхозларида ишлаб чиқариш объектлари, жамоат бинолари ва уй-жойлар комплекс қурилганлиги, инженерлик жиҳозлари системаси яратилганлиги, марказий посёлкани намунали тартибда сақланганлиги учун Бутуниттифоқ халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасининг дипломи ва медаллари билан тақдирландилар.

Лекин хутор системасини тугатишни ташкил этиш, колхоз ва совхоз посёлкалари қурилишида ҳали камчилик ва нуқсонлар бор. Айниқса, Оҳангарон, Бўстонлиқ ва Пискент районларида хутор системасини тугатиш суръатини қониқарли деб бўлмайди. Янги ободонлаштирилган посёлкаларни бунёд этишда бош планларни бузиш ҳоллари юз бераяпти. Ҳамма жойларда ҳам аҳоли турар-жойлари объектларини қуришда аҳолига хизмат кўрсатиш муассасалари объектлари комплексга кираяпти деб бўлмайди. Маданий-маиший бинолар қурилиши суръати уй-жой қурилиши суръатидан орқада қолмоқда. Бу нарса айниқса Янгибозор, Оққўрғон, Бўка, Солдатское, Пискент район марказларида кўпроқ учрамоқда.

Хутор системасини тугатиш, посёлкаларни замон талаблари асосида қуришда район архитекторлари ва уларнинг архитектура қурилиши назорати бўйича ўринбосарларининг роли катта. Қишлоқ қурилишини ташкил этишда уларнинг масъулиятини ошириш зарур.

Аҳоли турар-жойларини комплекс қуришда уй-жой қурилиши кооперациясини янада ривожлантириш алоҳида аҳамият касб этади. Ҳозирги вақтда областимизда 56 та уй-жой қурилиши кооперативлари ишлаб турибди. Ана шу кооперативлар ҳар йили 30 минг квадрат метр, шу жумладан қишлоқ жойларида 16 минг квадрат метргача турар-жой майдонини фойдаланишга топширмоқда. Лекин қурилиш-монтаж ишларининг суръати ва сифати замон талабларига тўла жавоб бермаяпти. Ҳар доим ҳам норматив муддатларига амал қилинмаяпти. Оққўрғон Бекобод, Чиноз, Пискент ва Тошкент районларида уй-жой кооперацияси қурилишини ривожлантиришга етарли эътибор берилмаяпти.

Район партия ва совет органлари хутор системасини тугатиш, республика колхозларида капитал қурилишни тубдан яхшилаш, турар-жой, мактаб, даволаш ва бошқа маданий-маиший муассасалар бинолари қурилиши планларини сўзсиз бажарилиши учун қурилиш-монтаж ташкилотлари коллективларида ташкилий ва оммавий-сиёсий ишларни кескин кучайтиришлари лозим.

Қурилиш программасини бажарилишининг омили,— деб давом этди Ф. Г. Потуремский.— Қурувчиларнинг ўз ишлаб чиқариш базасини ривожлантириб боришдан иборатдир. Областимизда уйсозлик ва йиғма темир-бетон ишлаб чиқарувчи корхоналарни реконструкция қилиш, кенгайтириш ва жиҳозлаш бўйича катта ишлар амалга оширилмоқда. 1979 йилда Ўрта Чирчиқ районидаги «Юбилейний» посёлкасида панель ишлаб чиқарувчи уйсозлик комбинати фойдаланишга топширилди. Ангрен ва Чирчиқда уйсозлик комбинатларини реконструкция қилиш давом этмоқда. Олмалиқ шаҳрида янги комбинат қурилаяпти. Сўнгги бир йил ичида йирик панелли уйсозлик корхоналарини қуриш ва реконструкция қилиш бўйича 10 миллион сўмликка яқин қурилиш-монтаж ишлари бажарилди. Ҳозирги вақтда мавжуд уйсозлик комбинатлари бир йилда 840 минг квадрат метр турар-жойга етарли конструкциялар ишлаб чиқариш қувватларига эга.

Меҳнаткашларнинг турар-жойларга бўлган эҳтиёжларини қондириш мақсадида областимизда жуда катта ишлар қилинди ва қилинмоқда. Лекин уй-жой масаласи ҳали тўла ҳал қилинганича йўқ. Бу ишни ҳал этишда қатор камчиликлар юз бермоқда. Шаҳар ва районларда уй-жой қурилиш планлари бажарилмаслигининг асосий сабаби айрим шаҳар ва районларда янги ишлаб чиқариш корхоналарини, ишлаб чиқариш бинолари ва маданий-маиший объектларни бунёд этишда уй-жой қурилиши базасини ривожлантиришга етарли ғамхўрлик қилинмаётганлигидир.

Кўпгина шаҳар ва районлар маҳаллий Советлари, ижроия комитетлари аҳолини турар-жой билан таъминлаш, социал маданий-маиший ва коммунал хўжалиги объектлари қурилиши масалаларига ўз вақтида ва ишчанлик билан муносабатда бўлмоқдалар. Масалан, Ангрен, Янгийўл, Бўстонлиқ, Бекобод ва Ғалаба шаҳар ҳамда районларида бу иш яхши йўлга қўйилган. Мазкур жойларда турар-жой, маиший ва коммунал хўжалиги объектлари қурилиш планлари йилма-йил бажариб борилаяпти.

Шу билан бир қаторда Олмалиқ, Бекобод, Чирчиқ, Оҳангарон, Ўрта Чирчиқ, ва бошқа шаҳар ҳамда районлар маҳаллий Советлари ижроия комитетлари уй-жой қурилиши масалалари билан кам қизиқадилар.

23, 160-«Узбекметаллургстрой», «Алмаликсвинецстрой», «Ташоблсельстрой», «Промжилводстрой» ва «Ташоблмелиоводстрой» трестлари бу йил ҳам суст ишлашяпти. Натижада уй-жойларни фойдаланишга топшириш биринчи квартал планларини бажаришмади.

Шаҳарлар ва районларда қурилишнинг боришини таҳлил қилиш шуни кўрсатмоқдаки, қатор жойларда мактаблар ва мактабгача болалар муассасаларини қуриш суръатлари ҳали ҳам жуда паст. Планга мувофиқ шу йилнинг иккинчи ва учинчи кварталларида фойдаланишга топширилиши лозим бўлган объектларда ҳали ҳам моддий-техника ва ишчи кучи ресурслари марказлаштирилмаган.

Қурилиш трестларининг раҳбарлари, бошланғич партия ва касаба союз ташкилотлари бу йил уй-жой, маиший хизмат кўрсатиш ва коммунал хўжалик объектларини белгиланган муддатларда ва юксак сифат билан қурилишини таъминлашлари, бу соҳа бўйича планларнинг сўзсиз бажарилишига эришишлари керак.

Уй-жой қурилиши сифатини яхшилаш, унинг қулайлигини ошириш қурилиш ишлаб чиқаришининг энг муҳим вазифаларидан биридир,— деб таъкидлади докладчи.— Биз бу муаммони давлат интизомини бузишларнинг ҳар қандай кўринишларига қарши муросасиз кураш олиб бориш, ишлаб чиқариш технологияси ва тугалланган қурилиш объектларини фойдаланиш учун қабул қилишда қаттиқ тартиб ўрнатиш шароитларидагина муваффақиятли ҳал қилишимиз мумкин.

Объектларни ўз муддатида фойдаланишга топшириш сифати ва бошқа техник-иқтисодий кўрсаткичларини яхшилашнинг асосий воситаларидан бири илғор тажрибани, шу жумладан злобинчасига бригада пудрати методини жорий этишдир.

«Ташэнергострой», «Промтехмонтаж» бошқармалари, 23-трестнинг 3-кўчма механизациялашган колоннаси, «Узбекгазстрой» трестининг биринчи қурилиш-монтаж бошқармаси, Ғ. Абдуназаров, К. Серлибоев, Н. С. Жбанов, А. С. Зборивец, В. И. Родионов, Г. П. Есиков ва бошқалар бошлиқ хўжалик ҳисобидаги бригада коллективлари В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигигача беш йиллик топшириғини зиёдаси билан адо этишга муяссар бўлдилар.

Капитал маблағлардан, меҳнат ва моддий ресурслардан самарали фойдаланиш имконини бераётган орловликларнинг узлуксиз қуриш методи яхши натижаларни бермоқда. Бу метод бизда фақат Ангрен шаҳридагина қўлланмоқда. Икки йиллик комплекс узлуксиз планлаштириш системаси ва объектларни бири-кетин топшириш учун орловча методни қатъийроқ амалга оширишимиз зарур.

Докладчи буюртмачининг бажариши лозим бўлган пудратчилар томонидан лойиҳа-смета ҳужжатларини ўз вақтида тайёрлаб бериш ва маблағ ажратиш масалаларига кенг тўхталди. Шунингдек фойдаланилмаётган резервлар ва уларни ишга солиш тўғрисида гапириб конкрет вазифалар қўйди.

Ўнинчи беш йилликнинг якунловчи йилида қурувчилар олдида жуда катта ҳажмдаги ишлар турибди.

Халқ депутатлари Советлари ижроия комитетлари корхона ва ташкилотлар раҳбарлари билан ҳамкорликда яқин вақтлар ичида сессияларда 1980 йил социал объектлар қурилиши планларининг бажарилиши ва уни назоратга олиш бўйича қўшимча чоралар кўришлари ва муҳокама қилишлари керак.

Докладда турар-жой фондини намунали сақлаш ва фойдаланиш масалаларига ҳам тўхталиб ўтилди.

Депутатлар область Советининг капитал ва йўл қурилиши бўйича доимий комиссиясининг раиси, область Советининг депутати, область партия комитети қурилиш бўлимининг мудири **В. Г. Гордиенко**нинг қўшимча доклади билан танишдилар.

Шундан кейин музокаралар бошланди. Область Советининг депутати, Олмалиқ шаҳар партия комитетининг биринчи секретари **В. М. Муҳамедов**га сўз берилади.

— Шаҳримизда капитал маблағ ўзлаштириш, қурилиш-монтаж ишлари ҳажми бўйича беш йиллик топшириқлари бажарилмоқда,— дейди у. Ўтган йиллар ичида В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинатида, химия заводида, мебель фабрикасида ва бошқа корхоналарда янги ишлаб чиқариш қувватлари битказилди. Шаҳар меҳнаткашларига 112600 квадрат метр турар-жой, профилакторий, ёзги ва қишки кинотеатр армуғон этилди. Шунингдек, 3456 ўринли мактаб, ҳунар-техника билим юрти, 1540 жажжи ўғил-қизга мўлжалланган болалар боғча-яслилари фойдаланишга топширилди.

Шаҳарнинг барча меҳнаткашлари қатори қурилиш-монтаж ташкилотлари коллективлари В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигига олинган юксак социалистик мажбуриятларни зиёдаси билан адо этдилар. 313 қурувчи ва монтажчи беш йиллик топшириғини адо этди.

Лекин айрим корхоналар ҳамон орқада қолмоқда. Ўртоқ В. М. Муҳамедов камчиликларнинг сабабларини атрофлича таҳлил этаркан уй-жой, маданий-маиший объектлар қурилиши суръатини ошириш ва сифатини яхшилаш бўйича шаҳар партия ташкилоти, халқ депутатлари Совети амалга ошираётган ишларга кенг тўхталиб ўтди.

Область Советининг депутати, халқ депутатлари Калинин район Совети ижроия комитетининг раиси **Х. А. Аҳмедов**нинг нутқи қизиқиш билан тингланди.

— Қишлоқда турмуш маданияти ўсиб бормоқда,— таъкидлади нотиқ.— Беш йилликнинг бошидан бери районимизда 26 минг квадрат метр турар-жой, 5986 ўринли мактаб, 765 болага мўлжалланган болалар боғча-яслиси, шифохона, кўпгина маданий-маиший бинолар қуриб битказилди. Водопровод шахобчалари 50 километрдан кўпга узайтирилди. Қўшимча 2200 колхозчи ва совхоз ишчилари уйи газлаштирилди.

70 дан ортиқ хуторлардан хўжаликларнинг марказига кўчиб ўтган оилаларга жуда яхши шарт-шароитлар яратиб берилди. Ўтган йилнинг ўзида райондаги учта уй-жой қурилиши кооперативининг кучи билан минг квадрат метр турар-жой қуриб битказилди. Шу йилнинг биринчи квартали капитал маблағ ўзлаштириш плани 116 процентга бажарилди.

Беш йилликнинг қолган вақтида бунёдкорлар олдида ҳали катта ишлар турибди. Дала меҳнаткашлари Ўзбекистон ССР қурилиш министрлигининг 6-трести, Ўзбекистон ССР қишлоқ қурилиши министрлигининг 23-тресги ва «Главташкентстрой» мутахассислари барча резервлар ва имкониятларни ҳисобга олиб, ўз топшириқларини шараф билан бажарадилар, деб ишонч билдирадилар.

Минбарда область Советининг депутати, «Узбекшахтострой» тресги пардозлаш бошқармасининг бўёқчиси **Н. И. Севастьянова**. У илғор тажрибалари ва ташаббуслари билан фақат Ангрен ёки Тошкент областидагина эмас, балки республикага маълум бўлган социалистик мусобақа ғолибларининг номларини фахр билан тилга олди. Улар Я. Г. Янцен, В. Н. Худик, А. Аннамуродов, Д. А. Зазулин, А. С. Зборивец бошлиқ бригада коллективларидир.

Қурилиш ташкилотларида бригада пудрати, орловликларнинг узлуксиз қуриш прогрессив методи кенг қўлланмоқда. «Узбекшахтострой» коллективи республика мусобақасида 1979 йил ғолиби бўлиш шарафига муяссар бўлди.

— Комсомол-ёшлар бригадамиз,— деб давом этди Н. И. Севастьянова.— Ильич туғилган кунгача беш йиллик учун олинган мажбуриятни муддатидан илгари адо этди. Биз КПССнинг бўлажак XXVI съездига янгидан-янги муваффақиятлар билан борамиз. Социалистик мусобақани яна ҳам оммавийлигига эришамиз. Ангрен бунёдкорлари кўзда тутилган барча объектларни ўз муддатларида сўзсиз фойдаланишга топширишга эришадилар ва ўн биринчи беш йилликни муваффақиятли бошлаш учун яхши замин яратадилар.

Сессияда область Советининг депутатлари 160-қурилиш трестининг бошқарувчи **А. Керимов**, Янгийўл районидаги «Ленинизм» колхозининг бригада бошлиғи **Т. А. Абдураҳмонова**, 6-қурилиш трестининг бошқарувчиси **М. Саломов**, Паркент районидаги «Ленинобод» совхозининг директори **Т. Ризаев**, Коммунистик районидаги «Политотдел» колхозининг аъзоси **П. Хван**, Бекобод шаҳар маиший хизмат кўрсатиш комбинатининг бичувчи-моделчиси **О. П. Северьянова** ўз тажрибалари билан ўртоқлашдилар. Коллективларининг ишлари ва режалари ҳақида сўзладилар, камчиликларни бартараф этиш йўллари ҳақида фикр ва мулоҳазаларини билдирдилар.

Сессияда шунингдек, халқ депутатлари XVII чақириқ область Советининг биринчи сессиясидаги доклад ва депутатлар нутқларида билдирилган танқидий фикр ва таклифларнинг бажарилишининг бориши ҳақидаги масала муҳокама қилинди.

Сессияда 342-Киров сайлов округининг депутати **М. Н. Анварова** Паркент ва Тошкент район ижроия комитетлари раҳбарларига депутатлик сўрови билан мурожаат қилиб, шу районларда мактабгача тарбия муассасалари ишини такомиллаштириш тадбирлари ҳақидаги масалани кўтарган эди. Шу муносабат билан Паркент район ижроия комитетининг раиси **А. И. Икматов** ва Тошкент район ижроия комитетининг раиси **А. Қ. Абдувалиев**нинг ахборотлари тингланди.

Сессияда муҳокама қилинган масалалар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилинди.

ПОЙТАХТДАГИ электр-монтаж заводи коллективи зиммадаги план-топшириқларини ошириб адо этмоқда. Суратда: корхонанинг илғор йиғувчи слесарлари В. Шилова, П. Устименко, Г. Борисова ва Л. Зацепина иш устида.

М. Нуриддинов фотоси.

● ●

ЗАМИРА Ҳайдарова Оққўрғон районидаги тўқимачилик-галантерея фабрикасининг илғор ишчиси. У смена топшириқларини мунтазам ошириб бажариш билан бирга фақат аъло сифатли маҳсулот тайёрламоқда.

Х. Аввалов фотоси.

ШАРИФАНИНГ ИҚБОЛИ

Шарифа ёшлигидан дарсдан бўш вақтларини, ёзги каникулларини опалари — Тўтихон, Нуриниса ва Гулилар меҳнат қилган бригадаларда ўтказарди. Отаси Ҳайитбой аканинг ҳам суяги далада қотган, 5 та қизи ва бир ўғлини меҳнатга муҳаббат руҳида тарбиялади.

Ота ўгитларини қалбига жо қилган Шарифа ҳам кейинроқ опаларининг ёнига кирди. Дастлабки кунларданоқ унинг тиришқоқлигига бригадир Нортожи Ғопилов тан берди. Ёз ойлари бўлганидан, колхозчиларнинг қўли-қўлига тегмасди. Шарифа шундай оғир дамларда вақт билан ҳисоблашишни ўзига ор деб билди. Баъзан кунни тунга улаб меҳнат қилишга тўғри келарди. Унга онаси Турди хола ачинган бўлиб иккинчи фарзанди Тўрага қараб: «Мен айтган билан қулоғига олмаяпти, синглингга айтсангчи, ўзини мунча қийнамаса»,— деб тайинлагани-тайинлаган эди. Унинг бу сўзларини эшитган акаси синглисининг бир сўзли, ўт-оловлиги билан фахрланиб, бу ҳақда индамасди. Шарифанинг эса уларнинг сўзларини эшитишга ҳам вақти йўқ эди. У пишиб етилган ҳосилнинг ўзига хос ҳиди ва тароватига, тракторларнинг гуриллаши, қизларнинг шўх ялласи, хуллас, ёлғиз деҳқон боласигина юракдан ҳис эта оладиган — романтикага мафтун эди. Ҳалол меҳнати, хулқ-одоби, ибратли умр йўли билан кўпчиликнинг оғзига тушди. Ҳосил йиғиштириб олинган серфайз ва сўлим куз кунларининг бирида аҳду-паймон қилган йигити билан тўйи бўлиб ўтди. Доимий эзгуликка интилиш, аҳдининг орқасидан қувиш фазилати унга ҳамиша ҳамроҳ бўлди.

Оқшом кўкда юлдузлар шодаси. Ерлар ҳайдалмоқда. Деҳқон ҳосил уруғини тикмоқда. Ҳар баҳорда шу такрор. Далалар меҳри Шарифанинг оромини ўғирлаганига, уни эзгу орзулари сари бошлаганига ҳам кўп йиллар бўлди. Аввал сабзавотчилик бригадасида, сўнгра мана 11 йилдирки боғдорчилик бригадасида меҳнат қилаётган Шарифа далалар чиройига мафтун бўлиб, унга ҳусн бахш этаётган юзлаб аёлларимизнинг бири.

Ўтган йили Ш. Ашмирметова меҳнат қилган звено 5,5 гектардаги токзордан 38,5 тонна ўрнига 66 тонна узум топширди. Бунда унинг ҳам, албатта муносиб ҳиссаси бор. Лекин аёл меҳнатини, унинг ерга, она тупроғига бўлган муҳаббатини, фидокорлигини белгиловчи нарсалар фақатгина кўрсаткичлар эмас.

Ш. Ашмирметованинг энг яхши фазилатларидан бири, оддийлик, камтарлик. Шу хислатлари учун колхозда катта ҳурмат топди.

Ҳозирги кунда Шарифа Ашмирметованинг номини районда кўпчилик фахр билан тилга олади. Ўзбекистон ССР Олий Совети депутатлигига сайланган.

— Мақсадингиз нима дейсизми?— деди у саволимизни такрорлар экан,— халққа хизмат қилиш, наказларни бажариш — энг юлий мақсадим.

Уч фарзанднинг онаси — Шарифа табаррук заминга бўлган покиза муҳаббатнинг, меҳнатининг қадрланишини ва одамларга зарурлигини эна шунда кўрди. Бизда ҳамиша шундай. Эл, юрт меҳнат фидокорларини бошига кўтаради, эъзозлайди.

Шарифа депутат деган номга муносиб бўлишни истайди, ҳар бир ишда бурилиш ясашга интилади. Бу интилиш замирида эса улкан ташаббуслар, халқ наказларини бажаришдек масъулият ётади.

18 йилдан буён оддий колхозчи Шарифа Ашмирметованинг меҳнат дафтарчасида фақат ана шу ёзувгина бор. Бироқ бу йиллар камолот пиллапоялари сари дадил ташланган одимлар, юртнинг олий ишончини қозониш даври бўлганлиги учун ҳам ғоят мазмунлидир.

А. ИБРОҲИМОВ,
Бўстонлиқ районидаги «Қозоғистон ССР 30 йиллиги» колхози.

«НУРХОНА» БУНЁДКОРЛАРИ МУВАФФАҚИЯТИ

Новоангренск ГРЭСи қурилиш бошқармасидан Қаюм Нишонов бошлиқ комплекс бригада қурувчилари Оқчасой соҳилларига бетон симёғочлар ўрнатдилар. Бунёдкорлар ленинча меҳнат вахтасини электр ўтказиш ишлари планини муддатидан илгари бажариш билан нишонлайдилар. Нишонов бригадасида 22 ишчи бор. Уларнинг ҳар бири икки-учтадан турдош касбни эгаллаган моҳир кишилардир. Бу эса коллективга ҳар ой план топшириқларини ошириб бажариш имконини бермоқда.

Қ. Нишонов бригадаси В. И. Ленин туғилган кунгача олти йиллик программани адо этди. Юзлаб нурхона бунёдкорлари улардан ўрнак олиб ишламоқдалар.

(ЎзТАГ мухбири).

Ангрен,

КОММУНИСТЛАР ҲАҚИДА ҲИКОЯЛАР

ТАШКИЛОТЧИ, МУРАББИЙ

Партком секретари билан суҳбатлашиб ўтирибмиз. Даврада бошқа одамлар ҳам бор. Гап асосий мавзуга кўчганда Мамадкарим ака бир чеккада жимгина одоб сақлаб ўтирган ўрта бўй, қорачадан келган, қарашларидан бамаънилик англашилиб турган кишига кўз қирини ташлаб олди.

— Умуман «Тарбия — одоб» сўзининг маъноси кенг, мантиқи чуқур, — дея гап бошлади М. Маматхолиқов. — Тарбия маънавий бойлигимизнинг асоси, ленинча дунёқараш ва коммунистик эътиқодлилигимизнинг бош мавзуидир. Партиямиз идеологик, сиёсий-тарбиявий ишлар савиясини оширишга катта эътибор бераётгани ҳам ана шундан. Бу соҳадаги вазифалар партиямиз Марказий Комитетининг «Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарорида тўла таҳлил қилиб берилган. Бу қарорни партия комитетида, цех партия ташкилотлари ва бевосита омма ўртасида кенг муҳокама қилдик, конкрет тадбирлар ишлаб чиқдик. Ҳозир тарбия масаласига ҳар қачонгидан кўра масъулият билан ва комплекс равишда ёндошяпмиз. Колхозимиздаги ҳар бир коммунист бугунги кунда масъул тарбиячи сифатида партия топшириғига эга. Ана шундай коммунистларимиздан бири — Сей Фалов Котибдир. У ҳам уддабурро бошлиқ, ҳам яхши тарбиячидир...

Коммунист Сей Фалов Котиб 32 йилдан буён орденли донгдор хўжаликнинг 6-бригадасига бошчилик қилиб келади. Бирон йил йўқки, коллектив план ва мажбуриятларини уддалай олмаган бўлсин. Аҳил, иноқ оила ўз қадрдон даласига, озод меҳнат қувончига меҳри-дилидан пайванд бўлиб кетган. Биров-бировни суяйди, яхшилик, ҳайрлик иш сари етаклайди, қийналиб қолганда эса, ўз оромидан ҳам кечади, кўмак беришга ошиқади.

Бригадада ҳар қандай иш тадбир, маслаҳат билан, обдон пухта ўйлаб режалаштирилади. Шунинг учун ҳам бригадада ҳар қандай қийинчилик юз берган тақдирда ҳам қоқилиш содир бўлмайди. Баҳона излаш, ҳол-кор рўкач қилиш бригада аъзолари ўртасида кечирилмас айб ҳисобланади. «Ахир бундан кимга фойда? — дейишади улар. — Бир оила бўлсак, мақсадимиз, манфаатимиз ҳам бир бўлса».

Дарҳақиқат, жуда тўғри хулоса. Эзгу ният, мақсад ягона ва умумий бўлгач, бошқа ҳамма-ҳаммаси шунга яраша бўлмоғи, шу қонун-қоидага, шу тартибга бўйсунмоғи шарт-да, ахир. Бундан чиқадики, ишёқмас, ялқов, дангаса ва интизомсизларга коллективда ўрин йўқ.

Кишилар ўртасида ўзига хос аҳлоқ нормалари ҳукмрон, ҳамма унга итоат этади ва ҳурматлайди. Бу — Совет кишиси аҳлоқ кодексини тўла-тўкис ифода этиб турибди. Бу — инсонни ҳурмат қилиш, эъзозлаш, меҳнатини ардоқлашнинг худди ўзгинаси эмасми. Уюшган коллективнинг кучи, келажакка ишонч, эътиқоди, меҳнатининг серсамаралиги ва қўлга киритилаётган барча ютуқларнинг сир-асрори ана шунда мужассам эди.

Сей Фалов Котиб бошқараётган бригада коллективининг ажойиб меҳнат зафарлари ҳақида кўп гапириш мумкин. Мисол тариқасида ўтган йил якунларини олиб кўрайлик. 38 нафар аъзоси бўлган бригада бултур 98 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 38 центнердан хирмон кўтариб, эл хирмонига 445 тоннадан зиёд дурдона тўкди. Ҳосилнинг деярли ҳаммаси машиналар билан териб олинди. Коммунист бошлиқ бригада миришкорлари об-ҳаво оғир келган йилда ҳам захкаш ерлардан юқори ҳосил кўтардилар.

Миришкор заршуносларнинг беш йилликнинг бу якунловчи йилида ҳам ниятлари улуғ. 137 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан пландаги 30 ўрнига 40 центнердан «оқ олтин» армуғон этамиз, демоқдалар. Шу кунларда эса, дуркун ғўза ниҳолларидан кўм-кўк яшнаган «оқ олтин» пайкалларида ленинчасига, зарбдорчасига тер тўкиб меҳнат қилинаяпти, бўлажак улкан хирмоннинг дастлабки барака мевалари бунёд этиляпти.

....Дастлаб Сей Фалов Котиб билан суҳбатлашиш анча қийин бўлди. Баъзи бировларга ўхшаб ўзича гапиравермас, суфоғина андиша билан сўзларди у. Аммо мавзу бугун далаларда жасорат кўрсатаётган бригада аъзолари, моҳир механизаторлар ва миришкор сувчилар, ишда доим илғор фидоий коммунистлар, айниқса ёшлар тарбияси хусусига кўчганда у кутилмаганда жуда ёзилиб сўзлай бошлади. Аслида у ўзи шундай, бошқалар ҳақида доим очилиб-сочилиб сўзлайди, яхши фазилатларини кўп таърифтавсиф этади. Аммо ўзи ҳақида лом-лим демайди, камтарликка боради.

Қишлоқда Сей Фалов Котибни ҳамма ҳурмат қилади. Айниқса, бригада ёшлари уни ўз меҳрибон устозлари, доно маслаҳатгўйлари сифатида жуда-жуда эъзозлашади, кўрганда қўл қовуштириб салом беришади.

— Бригадир бўлиб келган дастлабки йилларни эсласам ҳижолат бўламан, — дейди Сей Фалов Котиб. — Ўшанда бебош, такасалтанг баъзи ёшлар ичиб олиб қишлоғимиз тинчини бузар, бирон-бир фойдали иш билан машғул бўлишга бўйинлари ёр бермас эди. Бунинг дарҳол олдини олиш лозим эди. Қишлоқ кексалари, ота-оналарни клубга тўпладик, маслаҳат солдик. Коммунистларимиз ёшларни тарбиялаш, уларни тўғри йўлга солиш ҳақида бир қатор яхши таклифлар билан чиқишди. Ичкиликбозликка берилган бекорчи ёшлар билан алоҳида-алоҳида суҳбатлашдик, истак хоҳишларини сабот билан ўргандик. Ишли, жойли қилиб, уларнинг юриш-туришлари устидан қаттиқ назорат ўрнатдик. Қарабсизки, бироз вақт ўтгач, улар олдинги ўз қилмишларига пушмон бўлишди, одам қаторига кириб қолишди. Эндиликда уларнинг аҳлоқидан ҳам, турмушидан ҳам нолиб бўлмайди. Коллективимизнинг муносиб аъзолари сифатида ҳалол тер тўкиб меҳнат қилишмоқда.

Зафарлар кучиб ўрганган коллектив саркори, меҳрибон мураббий, коммунист кўксини бугун Ленин, III даражали Меҳнат Шуҳрати орденлари ва 5 медаль безаб турибди. Бу унинг меҳнатларига берилган муносиб баҳодир. Ана шу шарафли меҳнат ғалабалари замирида коммунистик эътиқод, чинакам салоҳат мужассамдир.

Н. ҲИКМАТУЛЛАЕВ,
Ўрта Чирчиқ районидаги Ким Пен Хва номли колхоз.

ДИЛ ВА ТИЛ

ҲАЁТ ЛАВҲАЛАРИ

Аъзамжон автобусдан тушганида шивалаб ёмғир ёғаётганди. Юраги баттар сиқилди. Бекат соябони тагига бориб, папкасини ўриндиққа қўйди. Тиқилинчда шимининг у ер-бу ери ифлосланган экан, уқалаб тозалади. Галстугини тўғрилади. Сўнг қундуз ёқали пальтосининг ички чўнтагидан тўрт буклоғлиқ дастрўмолини олди-да, кўзойнагини артди. Сал бўлмаса эсдан чиқаётган папкасини қўлга оларкан, чуқур хўрсинди. Бошлиқ топширган лойиҳани икки кундан буён ниҳоясига етказа олмайди: ишхонага олиб боради, қайтиб олиб келади. Бу Хошим ака жуда таъбни хира қилди-да. Ҳеч нарсага қўл бормай қўйди. Ниҳоят, мана бугун орани очиқ қилдилар. Лекин барибир унинг кўнгли хижил эди. Уйга кириб боришга юраги бетламай аста-секин қадам ташламоқда.

У кўча муюлишига етганда гузар чойхонасида улфатчилик қилиб ўтирган дўстлари чақириб қолишди.

— Нима гап, ҳафароқсан, — дўстлари уни тўрга таклиф этишиб, ҳол-аҳвол сўрашаркан, қизиқишди.

— Қуруқ туҳмат ёмон бўларкан, — деди Аъзамжон хуноби ошиб, — ҳақиқат қиламан, деб бўларим бўлди.

— Қани, эшитайликчи.

Аъзамжон чордона қуриб ўрнашиб ўтирди-да, пиёладаги чойни хўпларкан, қошларини чимириб, гап бошлади.

Кеча ишдан чоғроқ қайтдим. Уйга кирсам хотиним кўрпага бошини буркаб, хуй бўлиб йиғлаб ётибди. Гапиргиси ҳам келмади. Аллазималарни айтиб пичирлади.

— Одамни номусларга қўйдингиз. Хотинлар ўртасида энди қандай қилиб бош кўтариб юраман. Қўшничилик ҳам шунақа бўладими, — деса бўладими.

Ҳайрон бўлиб, шамдай қотиб қолдим.

— Ёрилақолсангчи — дедим, — нима бўлди?

Хотиним бошини кўрпа ичидан чиқариб минғиллади.

— Нега Хошим акани Наримонга ёмонладингиз...

Хошимжон ака бизнинг ён қўшнимиз. Чорсудаги катта магазин омборида хизматчи бўлиб ишлайди. Ёши эллик бешларда. Новча, котма одам, кеч баҳоргача чарм куртка, қоракўл телпак кийиб юради. «Бир терлаб олгач, мўғдек бўлиб юраман, исиб кетмайман, иннайкейин булар ота мерос, молтопар буюмлар», — деб мақтаниб қўяди.

Икки-уч киши суҳбатлашиб турса, бориб қўшилишни яхши кўради. Маҳалла—кўй ҳақида қандай янгиликлар бор, тағин мен ҳақимда бўлмасин, деб хавотирланса керак-да! Яхшими, ёмонми, бирон гап эшитса, сўнг қўшиб-чатиб ҳар кимга сўзлаб бериш одати бор. Шунинг учун бу кишига «жонли радио» деб лақаб қўйишган.

Наримон эса унинг эски маҳаллалик яқин дўсти, улфати. Ажабо, мен у билан бу яқин ўртада учрашиб, суҳбатлашмаган эдим-ку!.. Қаердан олди бу гапларни...

Жаҳлим чиқиб кетди. Югуриб қўшнимизнинг уйига бордим. Лекин Хошим ака йўқ эди.

— Меҳмонга кетганлар, — деди хотини Асолат, — саломимга алик ҳам олмай. Терс бурилиб жавоб берди, — бугун келмайдилар.

Кечаси билан уйқум келмади. Янтоқ устида ағанаб чиққандек бўлдим. Тонг отиши билан кийиндим-да, нари-бери нонушта қилиб, ишга отландим. Бироқ, кайфиятинг яхши бўлмагандан сўнг меҳнатингнинг ҳам унуми бўлмас экан. Бир амаллаб кеч қилдим. Сўнг тўғри Хошим аканинг Чорсудаги ишхонасига қараб юрдим. У киши ҳам эндигина отланиб турган эканлар. Ниҳоятда совуқ қарши олдилар.

— Мен сендан буни кутмаган эдим, — дедилар. — Ён қўшним, жон қўшним, деб юрардим. Адашган эканман. Наримон кўпчилик ўртасида мени роса изза қилди. Ер ёрилмади-ю кириб кетмадим. Сенга нима ёмонлик қилгандим?!

Баттар тутоқиб кетдим.

— Хошим ака, — дедим, — тушунтириброқ айтинг, айбим нима ўзи? Юринг, ўша Наримонингизнинг олдига.

— Борсак бораверамиз, деди Хошим ака, — қани кетдик.

Йўл-йўлакай Хошим ака гинахонликни авжига чиқариб борди.

— Қани, айт-чи, мен сендан доим қарздор бўлиб юрамanми? Ўтган йили ўн беш сўм зарур бўлиб олганман. Маошим теккан куниёқ қизимдан чиқартириб юборган эдим-ку. Тўғри, майдам йўқ экан, бир сўми қолган эди, эсимдан чиқиб кетибди, сен ҳам эсламабсан. Бу бир... Иккинчидан. Мен маҳалла-кўй, тўй, маросимга аралашмасмишман. Ғирт ёлғон-ку. Магазинчи Нусрат, доктор Каримжон, савдо министрлиги ходими Рафқатларнинг тўйида ўзим ош тортдим-ку. Эсингдан чиқдими. Устида беҳиси, қазиси билан бир лаган ошни ўзинг паққос туширгандинг-ку! Тўғри, қоровул Тошмат, деҳқон Пирмат, монтёр Маъруфжонларнинг тўйида қатнаша олмадим. Иш кунимга тўғри келувди-да. Менга таърифлаб беришди. Тўй қандай ўтганини. Ош учма-уч етибди, исроф бўлмасин, деб дастурхонга иссиқ нон торттиришмабди. Қурумсоқлар-ей, ахир замон тўқчилик-ку.

Хошим ака бироз жим қолди. Қип-қизил юзларидаги терларини артиб яна гапга тутинди:

— Учинчидан, чойхонага чиқмай қўйган эмишман. Бунақа чойхонанинг боридан йўғи яхши. Илгари файзи бўлакча эди. Ҳозир эса... Бир куни икки улфатни бошлаб кириб қолдим. Ҳангомалашиб, аския айтишиб ўтирардик. Чойхоначи «Хошимжон ука, сал эви билан бўлсин бу ер игвохона эмас, чойхона, сиз айтган толлар кесилиб кетган» деса бўладими. Одамга алам қилар экан. Биламан, нимага шама қилаётганлигини. Янглишади у. Эски маҳалламизнинг чойхонаси атрофига экан толларимизни айтаётгандир-да. Кесилгани йўқ. Бориб кўрсин, ишонмаса. Жуда ўсиб кеттан, қучоққа сиғмай қолди. Тўғри, ўшанда маҳалла комитети раисининг руҳсати билан бир тупини кесиб, ўтин қилганмиз. Тўрт саржин чиққан. Уч саржинини чойхоначига қолдирганмиз. Бир саржинини ташиб олгандим. Меҳнатим сингган эди-да. Нега эски гапни кўзғаб, мени калака қилади! Чойхонага чиққан одам дам олиб, кайфи чоғлик қилиши керак-да. Шундан кейин чойхонани тарк қилганман.

Шу аснода Наримоннинг уйига етиб келдик. Чақирдик. У елкасига чопонини ташлаб чиқиб келди.

— Келинглар, — деди у хурсанд бўлиб. —Қани, уйга. Чой устида суҳбатлашамиз.

— Чойинг ўзингга буюрсин, — деди Хошим ака. — Қани кеча булбули гўё бўлиб, нималарни айтаётган эдинг. Ўша сўзларингни мана, бунинг ўзи олдида қайтар!

Наримон турган жойида донг қотиб қолди. Оқарди-бўзарди.

— Нега ўзингни овсарликка соласан, — деди Хошим ака, — оғзингга талқон солганмисан!

— Кечирасиз, — деди Наримон, икки қўлини кўксига қўйиб,— кеча мен қаттиқ маст эдим. Ҳеч нарсани эслолмайман.

У кўзларини юмиб, чап қўли бармоқларини тўдалаб пешонаси устига олиб борди. Сўнг сигарета қолдиғини оёғи остига олиб эзғилади. Пижамаси чўнтагидан яна папирос олиб, янгидан тутатди. Бирдан фикри ёришгандек бўлди.

— Эсимга тушди, — деди у, кўзларини бақрайтириб Хошимга тикилди, — Чамамда Аъзамжон эмас, Адҳамжон ҳақида гапирган бўлсам керак.

— Фабрикада сен билан бирга ишлайдиган ўртоғингни айтаяпсанми? — Хошим ака топиб олган буюмини яна йўқотиб қўйгандек бўшашди.

— Ҳа, да, — деди Наримон, — икки-уч марта бирга ўтиришгандик-ку, — гапирганда бир кўзи сал қисилиброқ кетадиган йигит.

— Танидим, нимайди?

— Сенинг олдингга бир юмуш билан борганмиди?

— Ўғлига костюм олган экан. Озроқ қарз бериб туринг девди.

У костюми чўнтаги устига қўл юбориб мақтанди.

— Ҳамма вақт ҳанда бўлмасди. Аксига олиб ўша куни...

— У менга шу ҳақда айтган эди, — деди Наримон сергакланиб, — Хошим акани шинаванда, сахий одам дейсан, зиқна экан, деганди. Мен шу гапни етказгандим сенга!..

Хошим ака шунда ҳам бўш келмади.

— Алдаяпсан, — деди у. — Маст эмасдинг, атиги икки пиёла ичгандинг...

Наримон эса Хошим акага еб қўйгудек бўлиб ўқрайди.

— Дилинг пок эмас-да,— деди у зарда билан, — шунинг учун бошқаларни ҳам ўзингга ўхшатасан...

* * *

Оббо хумпар-ей,— дейишди Аъзамжоннинг дўстлари унинг ҳикоясини тинглашар экан. Сени дилингни оғритишибди-ку.

Шу пайт чойхона эшиги очилиб, Аъзамжоннинг ўғли кўринди. Унинг ранги қув ўчган эди.

— Адажон, — деди у. — тезроқ уйга юринг, ойимлар...

— Нимага, — деди Аъзамжон сапчиб ўрнидан турар экан, — тағин Асолат билан ади-бади айтишдими.

— Йўқ, — деди ўғли, — бизникига туз сўраб чиққан эканлар. Опамлар узоқдан кўриб, ҳушдан кетиб қолдилар.

Аъзамжон уйига келганда қўшнилар чақирган «тез ёрдам» машинаси ҳам шу ерда эди. Бир тўда аёллар Аъзамжоннинг хотинини суяб, машинага олиб чиқишди. Улар орасида Асолат ҳам бор эди.

— Дўхтирларга айтинг, — деди у Аъзамжонга ўгирилиб, — дурустроқ қарашсин. Касаллари оғирга ўхшайди.

Аъзамжон орқасига ўгирилиб Асолатга қаради. Унинг бу нигоҳида «Уйламай айтилган гапнинг охири шундай бўлади, опажон», — — деган маънони уқиш мумкин эди.

Н. РИХСИЕВ.

ТЎЙХАТ ЎРНИДА

НУРЛИ ИЗ

Сермашаққат, лекин шарафли меҳнати билан илм-фан тараққиётига катта ҳисса қўшиб келаётган олим — Жўра Камолович Саидов етмиш ёшга тўлди. У босиб ўтган ҳаёт йўли файзли, баракалидир. Қўқондаги педагогика техникумининг оддий талабаси бугун Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг ҳақиқий аъзоси, академияга қарашли Ботаника институтининг директори, биология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбобидир.

Жўра Саидов ўрта мактабда ўқиб юрганидаёқ табиёт фанларига меҳр қўйди. У атроф муҳитнинг ўзгариши, ўсимликларнинг ривожланиш жараёни билан қизиқарди. Кейинчалик бу ҳавас ёш йигитчани Самарқандга етаклади. Бу азим шаҳарда Ж. Саидов Ўзбекистон Давлат педагогика академиясининг табиёт-математика факультетида беш йил билим олди.

У қаерда, қайси вазифада бўлмасин илм сирларини эгаллашни, жамиятга кўпроқ фойда етказишни ўйларди. Жўра Саидов 1941 йилда «Ўргимчаккана билан зарарланган ғўза баргидаги анатомик-морфологик ўзгаришлар масаласига доир» деган темада кандидатлик диссертациясини ёқлади.

Олимнинг докторлик иши эса шўрхок ерларда ўстирилаётган ўсимликларнинг шўрликка чидамлилигини ошириш йўлларини кўрсатиш билан бирга, унинг методик усулини илмий асосда белгилаб берди.

Йирик фан арбоби сифатида Ўзбекистонда биология фанининг ривожланишига катта ҳисса қўшди. У асос солган Ботаника институти қошидаги анатомия ва цито-эмбриология лабораторияси республикада бирдан-бир марказлашган илмий муассаса бўлиб қолди. Жўра Камолович Саидов республикада ўрмончилик ва ўсимликлар бўйича олиб борилаётган илмий ишларга раҳбарлик қилди.

Камтар олимни 1964 йили Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Ботаника институти директорлигига тайинлашди. Бу ерда у жонкуяр ташкилотчи, ғамхўр раҳбар, серғайрат тадқиқотчи сифатида катта обрў қозонди. Орадан тўрт йил ўтгач Жўра Камолович Саидов Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги қилиб сайланди.

Бу олимга янги масъулиятлар юклади, унинг кучига куч, ғайратига ғайрат қўшди.

Устоз Жўра Камолович ўзининг сермазмун ҳаёти давомида шогирдлар тарбиясига алоҳида эътибор берди. Унинг раҳбарлигида ўнлаб юқори малакали ёш олимлар, фан кандидатлари етишиб чиқди. Улар ҳозир илғор совет биология фанининг энг актуал масалалари устида чуқур илмий тадқиқот ишлари билан шуғулланмоқдалар.

Жўра ака юздан ошиқ илмий ишлар авторидир. У Бутуниттифоқ «Билим» жамияти правлениесининг аъзоси, Ўзбекистон «Билим» жамияти қишлоқ хўжалик бўлими бюросининг раиси ҳамдир.

Партия ва ҳукуматимиз заҳматкаш олимнинг фан йўлидаги ҳалол меҳнатларини муносиб тақдирлади. У бир неча орден ва медаллар билан мукофотланган.

Олим учун энг юксак баҳо — фан оламида тан олиниб, узоқ йиллик илмий изланишлар самарасининг рўёбга чиқишидир, партия ва халқнинг назари, эътиборидир. Жўра Саидов ана шу бахтга муяссар бўлган олим.

Камтарин ва меҳрибон устозимизни самимий қутлаймиз, энг эзгу тилакларимизни изҳор этамиз.

Т. НАСИБОВ,
Ботаника институтининг катта илмий ходими.

ХАЛҚАРО ҲАЁТ

ВОҚЕАЛАР, ФАКТЛАР, ЯНГИЛИКЛАР

Л. И. БРЕЖНЕВ КИТОБИ ВЬЕТНАМДА НАШР ЭТИЛДИ

ХАНОЙ, 12 май. (ТАСС). Ханойдаги «Ши Тхат» нашриёти «Совет халқининг буюк жасорати» китобини вьетнам тилида босмадан чиқарди. КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежневнинг докладлари ва нутқлари китобга киритилган.

Китобдаги материаллар орасида ўртоқ Л. И. Брежневнинг совет халқи Улуғ Ватан урушида қозонган ғалабанинг 20 йиллиги ва 30 йиллигига бағишлаб Кремлда ўтказилган тантанали йиғилишларда қилган докладлари, Киев ва Минск қаҳрамон шаҳарларига Ленин орденлари ва «Олтин юлдуз» медалларини топширган вақтда ва Волгоградда ёдгорлик ансамблини очиш пайтида сўзлаган нутқлари бор. Нашр фашистлар Германияси устидан қозонилган Ғалабанинг 35 йиллигига атаб чиқарилган.

Тўпламнинг чиқарилиши муносабати билан Ханой газеталари совет кишилари оғир синовлардан ўтиб, ўз Ватанининг шон-шарафи ва мустақиллигини, Улуғ Октябрь ғалабаларини қаттиқ туриб ҳимоя қилганликларини таъкидламоқдалар. Совет халқининг Улуғ Ватан уруши йилларидаги жуда катта жасорати Совет Коммунистлари партиясининг кўп қиррали ва собитқадам фаолияти билан маҳкам боғлангандир. КПСС ўн миллионлаб кишиларни уюштирди ва жипслаштирди, уларнинг куч-ғайрати, иродаси ва ҳатти-ҳаракатини ягона мақсад—ғалаба сари сафарбар этди.

Ўртоқ Л. И. Брежневнинг китоби, деб ёзади ВКП Марказий Комитетининг органи бўлган «Нян Зан» газетаси вьетнамлик китобхонларга Гитлер фашизмини тормор қилган Совет Иттифоқи Буюк Ғалабасининг жуда катта тарихий аҳамиятини яхшироқ тасаввур қилишга кўмаклашади. Бу китоб империалистик ва гегемонистик кучларнинг тинчлик учун, кескинликни юмшатиш жараёнини давом эттириш учун, миллий мустақиллик, демократик ва социализм учун давом этаётган қудратли ҳаракатга халақит бериш йўлидаги зўр бериб қилаётган уринишлари олдида революцион ҳушёрликни оширишзарурлигини ҳозирги вақтда эслатиб ўтади.

ТИНЧЛИК ВА ХАВФСИЗЛИК ЙЎЛИДА

БУНДАН 25 йил муқаддам, 1955 йил 14 майда халқ Польшаси пойтахти Варшавада СССР ва Европадаги социализм мамлакатлари (Югославиядан ташқари)нинг ҳукуматлари дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисида коллектив Шартномани имзоладилар. Бу — Европада социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг ҳарбий-сиёсий иттифоқи ташкил этилганлигидан хабар берарди.

Бу Шартнома 1949 йилда империалистик Шимолий Атлантика блоки тузилганлиги ҳамда шу блокка Ғарбий Германия қўшилганлигига жавоб чораси сифатида юзага келди. Тузилган биринчи кунидан бошлабоқ Варшава Шартномаси ташкилоти халқаро ҳаётнинг муҳим фактори бўлиб қолди, у Европа ва бутун жаҳондаги вазиятга стабиллаштирувчи таъсир кўрсата бошлади.

Шартнома қатнашчилари уни имзолар эканлар, Европада коллектив хавфсизлик системасини вужудга келтиришга бўлган интилишларини қайд қилдилар. Бу барчанинг — ҳам социалистик, ҳам капиталистик Европа давлатлари куч-ғайратларини қитъада тинчликни таъминлаш манфаатларидан келиб чиқиб бирлаштиришга қаратилганлигини билдирарди.

Шартнома қатнашчилари шунга келишиб олдиларки, улар ўзларининг халқаро муносабатларида куч билан таҳдид қилиш ёки кучни қўллашдан ўзларини тиядилар, ҳамда ўз халқаро мунозараларини тинч воситалар билан ҳал этадилар, бошқа мамлакатлар билан самимий ҳамкорлик руҳида халқаро тинчлик ва хавфсизликни таъминлашга, шунингдек, қурол-яроғларни ялпи қисқартиришга ҳамда атом, водород ва оммавий қирғин қуролларининг бошқа турларини ман қилишга қаратилган самарали чораларни кўриш учун ҳаракат қиладилар.

Шартнома мазмунидан шу нарса равшан кўринадики, социалистик мамлакатлар ҳарбий-сиёсий иттифоқи тинчликни биргаликда сақлаш, Европада хавфсизликни мустаҳкамлаш мақсадида, агрессия бошлашга қарши, Европа социалистик қисмидаги халқлар ва давлатларнинг суверен ҳуқуқлари бузилишига қаратилган ҳар қандай уринишларга қарши туриш мақсадидагина тузилгандир. КПСС

ВАРШАВА ШАРТНОМАСИ ТАШКИЛОТИ ТУЗИЛГАНЛИГИГА 25 ЙИЛ ТЎЛДИ

Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев айтганидек, социализм мамлакатлари бирдан-бир мақсад — янги урушнинг бошланиб кетишига йўл қўймаслик мақсадини кўзлаб, ўз ҳарбий иттифоқларини тузишга мажбур бўлдилар. Бу НАТОнинг агрессив тайёргарликларига жавобан, биз билан зўравонлик тилида гаплашишга ҳар қандай урунишга жавобан кўрилган чора эди.

1945 йил кузидан бошлаб АҚШда СССР ва бошқа социализм мамлакатларига ҳарбий ҳужум қилиш планларининг бир неча вариантлари ишлаб чиқилди. Улар орасида махфий номи «Чарнотир», «Даблстар», «Флитвуд», «Троян», «Дропшот» каби планлар бор эди. Бу планлар негизида АҚШнинг СССР ва СССР иттифоқчиларига атом қуролини қўллаган ҳолда превентив ҳарбий ҳужум қилиш режаси ётар эди. Баъзи бир планларда эса Англия, Франция ва Европа ҳамда Осиёдаги бошқа мамлакатларнинг социалистик давлатларга қарши агрессияда қатнашуви кўзда тутилган эди. Ўртоқ Л. И. Брежнев кўрсатиб ўтганидек, Варшава Шартномаси қатнашчилари бўлган мамлакатларнинг бирлашган ҳарбий қудрати кимларгадир бўлсин ҳужум қилиш мақсадларига эмас, балки халқларимизнинг тинч меҳнатини ҳимоя қилиш мақсадларига хизмат қилмоқда.

Варшава Шартномаси мудофаа ташкилоти тузилганидан буён ўтган 25 йил мобайнида ҳозирги шароитда энг инсонпарвар ва олижаноб мақсад — урушнинг олдини олишга эришиш учун тинимсиз, изчил кураш олиб борилди. Мазкур ташкилот Европада ҳарбий конфронтацияни бартараф этишга, тинч ҳамкорлик йўлларини излаб топишга қаратилган ташаббуслар билан чиқди.

Варшава Шартномаси мамлакатларининг Европа ва жаҳон сиёсатининг туб масалалари юзасидан кўрган биргаликдаги тадбирлари кескинликни юмшатишга эришишда ҳал қилувчи роль ўйнади. Жаҳон уруши — қисқа танаффус — яна жаҳон уруши — ана шу фожиали занжирни узишга эришилганлиги худди шу мамлакатларнинг хизмати бўлди.

Аммо, воқеаларнинг бундай бориши империалистик реакцияга тинчлик бермаётир. Худди шунинг учун ҳам 70—80 йиллар маррасида АҚШ империалистлари ҳамда уларнинг НАТО ва Пекиндаги иттифоқчилари тангликнинг юмшатилиши ва ялпи тинчликка қарши ҳуруж бошладилар. Улар Советларга қарши қаратилган васвасани зўр бериб авж олдириб, ҳарбий тайёргарликни, айниқса, СССР, социализмнинг бошқа мамлакатлари чегаралари яқинида ҳарбий тайёргарликни кенгайтира бошладилар.

Европада ҳозирдаёқ жуда кўп қурол-яроғ тўпланган. Шунга қарамай, 1979 йил декабрида НАТО кенгашининг сессияси АҚШ тазйиқи остида ана шу қурол-яроғларга қўшимча равишда ГФР, Англия ва Европадаги бошқа баъзи бир мамлакатлар территориясида 600 га яқин Америка қанотли ракеталари ва «Першинг-2» ракеталарини жойлаштириш тўғрисида қарор қабул қилди. Бу янги қуроллар СССР ва унинг Европадаги дўстларига қарши қаратилганлиги аён.

Шундай вазиятда Варшава Шартномаси мамлакатлари тинчлик сиёсатини, кескинликни юмшатиш учун курашни давом эттириб, коллектив мудофаани янада мустаҳкамлаш соҳасида ҳам тегишли тадбирларни кўришга мажбур бўлмоқдалар.

Ўртоқ Л. И. Брежнев шу йил февралида айтганидек, «Бизнинг куч ва имкониятларимиз катта. Биз ва иттифоқчиларимиз ўзимизни доимо ҳимоя қила оламиз ва ҳар қандай душманлик ҳуружларига зарба бера оламиз. Биз ҳеч кимнинг игвосига учмаймиз, уруш васвасасига ва жазавага тушиб қуролланиш пойгасига берилиш «доктрина»сига биз Ер юзида тинчлик ва хавфсизлик учун изчиллик билан кураш доктринасини қарама-қарши қўямиз».

Михаил МОНИН,
генерал-майор, тарих фанлари доктори.

(АПН).

ЮБИЛЕЙГА ТАЙЁРГАРЛИК

Тошкент қишлоқ хўжалиги институти 50 йиллик олтин тўйини муносиб кутиб олиш учун қизғин тайёргарлик кўрмоқда. Бу улуғ айёмни студентлар аъло ўқиш ва жамоат ишларида актив қатнашиш билан кутиб олмоқдалар, институт атрофини кўкаламзорлаштириш ва ётоқхоналарни намунали даражага кўтариш учун факультетлараро мусобақада яхши ишларни амалга оширмоқдалар.

Институтда «Намунали ётоқхона учун» шиори остида факультетлар конкурси ўтказилиб келинмоқда.

Яқинда ўтказилган конкурсда агрономия факультети биринчи ўринни эгаллади.

Бундан ташқари юбилей муносабати билан институт ўсимликларни ҳимоя қилиш ва ипакчилик факультетида учрашув бўлиб ўтди. Учрашувда факультетнинг собиқ ва ҳозир ўқиётган студентлари қатнашдилар. Кечани факультет декани, профессор Карим Раҳмонбердиев очди ва институт фаолияти ҳақида сўзлади. Кечада САНИИШ директори биология фанлари доктори У. Насруллаев, республика ипакчилик бошқармаси бошлиғининг ўринбосари, ЎзССРда хизмат кўрсатган агроном Б. Шарипов, САНИИШ илмий ходими В. И. Букинскийлар учрашув қатнашчиларига студентлик йилларининг олтин даврлари ва ҳозирги фаолиятлари ҳақида гапириб бердилар.

Учрашув бадиий ҳаваскорлик коллективининг концерти билан якунланди.

Ҳ. ХУШМАТОВ,
Тошкент қишлоқ хўжалиги институти студенти.

Оққўрғон район «Билим» жамияти коллективлаштиришнинг 50 йиллигига бағишлаб колхоз тузуми ветеранлари билан учрашувлар ўтказмоқда. Суратда: «Ленинобод» колхозининг собиқ раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони М. Юнусов ва колхоз партия комитетининг секретари А. Маҳмудовлар, «Билим» жамияти лекторлари П. Тошев ва Х. Раҳмоновалар билан суҳбатлашяпти.

П. Эргашев фотоси.

СЕВИМЛИ МАСКАН

Ўқув залида осойишталик ҳукмрон. Бу ерда ўтирганлар турли китоблар мутолааси билан банд. Ўртароқдаги столларнинг бирида қандайдир китобчани варақлаб ўтирган йигитча оҳиста ўрнидан қўзғалдида, кутубхоначи қизнинг олдига келди:

— Кечирасиз, менга Улуғ Ватан уруши қаҳрамонларининг ҳаётини акс эттирган қўлланма керак эди, — деди.

Кутубхоначи Г. Илёсова бу китобхонни залда буюк Ғалабанинг 35 йиллигига бағишлаб ташкил этилган бурчак олдига бошлаб келдида, у ердан ёзувчи Адҳам Раҳматнинг «Олтин юлдуз кавалерлари» деб номланган тўпламини олиб берди.

— Бу китобда республикамиздан фронтга кетган ва у ерда мардлик намуналарини кўрсатиб, Совет Иттифоқи Қаҳрамони деган юксак унвонга сазовор бўлган кишиларнинг жангларда кўрсатган жасоратлари ҳақида айрим лавҳалар келтирилган, — дея тушунтирди кутубхоначи.

Йигитча кутубхоначининг айтган гапларига қаноат ҳосил қилди шекилли, унга миннатдорчилик билдириб, китоб саҳифаларини кўздан кечира бошлади.

Коммунистик районидаги Н. К. Крупская номли Марказий кутубхона доимо ўқувчилар билан гавжум бўлади. У район меҳнаткашлари, мактаб ўқувчилари ва студентларининг севимли даргоҳларига айланиб қолган.

— Китоб фондимиз 36228 дан ортиқ, — дейди биз билан суҳбатда кутубхона директори Р. Басенбоев. — Ўқувчиларимизнинг сони эса 3 минг кишидан кўп.

Ўқув маскани хоналарини айланар экансиз, жовонларга китобларни тартиб билан терилгани ва хоналар озода эканлигининг гувоҳи бўласиз. Халқ хўжалигининг турли соҳаларига оид адабиётлар алоҳида таҳланган. Шунингдек, бу ерда «Янги китоблар» деб ёзиб қўйилган жовон бўлиб, ундан эндигина нашрдан чиққан адабиётларни олиш мумкин.

Кутубхонанинг ўқув залида «Ленин номи ва иши асрлар оша яшайверсин», «Ўлкангни ўрган», «Чорвачилик зарбдор соҳа» ва бошқа мавзуларга оид картотекалар, шунингдек, «Ленин тоғлари дурдонаси», «Доҳий бўлган ерларда», «Н. К. Крупская революционер ва педагог», «Пропагандист — партиянинг актив жангчиси» каби бурчаклар ташкил қилинган. Уларда ана шу соҳаларга ва мавзуларга оид адабиётлар ва илмий қўлланмалар қўйилган.

Булардан ташқари кутубхонада турли мавзуларга бағишланган кечалар, китобхонлар конференциялари ва суҳбатлар ўтказиб турилади. 7-, 10-, 34-ўрта мактабларнинг юқори синф ўқувчилари билан доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллик юбилейига, А. П. Чеховнинг 120 йиллигига бағишлаб ўтказилган адабий кечалар фикримизнинг далилидир. Бу тадбирларни ташкил қилишда М. Файзиев, А. Дё, Х. Хан, М. Досетова ва С. Пак каби ўз ишининг усталари алоҳида жонбозлик кўрсатишди.

— Келгуси режаларимиз улкан, — дейди Р. Басенбоев. — Кутубхонани янги-янги китоблар билан бойитамиз. Турли мавзуларга бағишланган адабий кечалар ва ўқувчилар конференцияларини ўтказишни янада яхшилаймиз. 134 минг 11 китоб фонди бўлган қишлоқ кутубхоналарига методик ёрдам кўрсатамиз.

Қ. КАРИМОВ.

ФРАНЦИЯ. Яқинда мамлакатда давлат хизматчиларининг ҳаракат куни бўлиб ўтди. Улар иш ҳақининг оширилиши ҳамда меҳнат шартномаси шартларини қараб чиқишни талаб этдилар. 70 минг киши Париж кўчаларида намойиш ўтказди.

АФП—ТАСС телефотоси.

ҚИТЪАЛАР УЧРАШГАНДА

ФЕСТИВАЛДАН ФЕСТИВАЛГАЧА

20—30 май кунлари шаҳримизда уч қитъа вакиллари — санъаткорлар ва мунаққидлар, журналистлар ва жамоат арбоблари яна дийдор кўришадилар. Тошкент кино экранида яна ўнлаб фильмлар кўрикдан ўтади. Кўриклар баҳсларга уланиб кетади. Фильмлар ҳам, мунозаралар ҳам барчанинг диққатини тортади. Зотан улар замонамизнинг энг муҳим масалаларига бағишланади. Кинолентал ар ва анжуман кунлари тингланадиган маърузаларнинг мавзусини анъанавий Тошкент фестивалининг гуманистик шиори белгилаб беради. «Тинчлик, социал тараққиёт ва халқлар озодлиги учун» — бу сўзлар ҳар биримизга жуда яқин ва азиз. Ҳозирги мафкуравий курашда кино тутган ўрни, санъаткорнинг гражданлик позицияси, фильмларнинг эстетик шакли ҳамда чуқур мазмуни ҳақида фикр юритилганида пролетариат доҳийси В. И. Лениннинг кинематографиянинг ривожланиши учун қилган ғамхўрликлари ҳамиша тилга олинади. Зеро, ана шу ғамхўрлик туфайли Советлар мамлакатининг кўпмиллатли кино санъати вужудга келди, камол топди, Коммунистик партиянинг қудратли қуролига айланди.

В. И. ЛЕНИН ҒОЯЛАРИДАН ИЛҲОМЛАНИБ

Анжуман меҳмонлари, иштирокчилари В. И. Ленин музейига борганларида, доҳий сўзларини такрорлаб XX аср санъатининг порлоқ истиқболини кўра билган улуғ инсон даҳосига қойил қолиб сўзлайдилар ҳамиша. 20-йиллардаёқ кинога «санъатлар ичида энг муҳими» деб баҳо бериш техник кашфиёт сифатида маълум бўлган «ҳаракатдаги фотография» ўз синалган услубларига, ўз имкониятларига эга бўлган мустақил санъат турига айланишига ишонч билдириш эди. Кўпмиллатли совет кинематографияси вужудга келгани, экранимиз довруғи оламга таралганини бугун қайд қилар эканмиз, партия ва ҳукуматимиз маданиятнинг бу соҳасидаги сиёсатига ҳам асос қилиб доҳий кўрсатмаларини олганини ёдда тутамиз.

Турли қитъалардан келган фестиваль меҳмонлари ҳам худди шу ҳақда фикр юритишади, кўплаб саволлар беришади. Бу табиий бир ҳол. Зотан. Октябрь инқилоби раҳнамоси навқирон санъатнинг ҳаётда тутган ўрни, унинг ривожланиши ҳақида билдирган фикрлари ўз аҳамиятини, актуаллигини йўқотгани йўқ. Аксинча, ривожланаётган мамлакатларда худди шу ўйлар кўп ўринда гўёки ижодий компас ролини ўйнамоқда. Хусусан. Африка қитъасида аҳолининг аксарияти саводсиз бўлиши туфайли оммабоп санъат — кино маърифат, билим, гуманистик ғоя тарқатувчи муҳим восита бўлиб қолгани барчага аён. Сенегал ёзувчиси ва кинорежиссёри Сембен Усмон Тошкент фестивалларига келганида «кино Африка учун кечки мактаб ролини ўйнамоқда» дегани ёдимизда. Шундай экан бу «мактаб» программаси — кино репертуар пухта тузилган бўлиши, «дарслар» —фильмлар мазмунан теран ва мавзу, жанр, стилистика жиҳатидан ранг-баранг бўлиши керак. Худди шу боисдан африкалик меҳмонлар В. И. Лениннинг киноклублар репертуарини тузишда илмий планлар билан бир қаторда қувноқ асарларни намойиш этишга ҳам аҳамият бериш кераклиги ҳақидаги кўрсатмаларига амал қилишларини айтадилар ҳамиша. Айниқса, доҳийнинг фильмлар ишлаб чиқаришни хроникадан бошлаш керак, деган чуқур мулоҳазаси кўпгина миллий кинематографияларнинг илк қадамларини, тараққиёт йўлини белгилаб берди. Кўпгина Осиё ва Африка мамлакатларида дастлабки хроникал ленталар санъаткорлар фаолиятида ҳал қилувчи роль ўйнади; хроника актуал мавзуларни танлаш ва уларни талқин этиш йўлларини кўрсатиб берди, улар учун ижод мактаби хизматини ўтади. Ҳозир ҳам шундай фикран саёз бадиий фильмларнинг нуқсонлари ҳаётий хроникал ленталар билан солиштирилганда айниқса яққол сезилади. «Л. Б. Шастри хотираси» (Ҳиндистон), «Нега қурол доим ёнимизда» (Фаластинни озод қилиш ташкилоти), «Марокко-76» (Марокко), «Нефть-72» (Ироқ) каби қисқа метражли фильмлар, Нигерия, Камерун, Мали, Ливан, Сурия, Куба, Чилининг ватанпарвар кучлари. Колумбия, Панама ҳужжатли ленталари Тошкент фестивалларида шуҳрат қозонгани ва совринлар, дипломлар билан тақдирлангани бежиз эмас. Ҳаётни камера билан кузатиш, муҳим воқеаларнинг экрандаги ҳаётий тасвири ҳақида фикрлаш, томошабинни оператив равишда кун воқеалари билан таништириш — булар санъаткорнинг бадиий кинодаги ижодига ижобий таъсир кўрсатиши табиийдир. Худди шундай ленталар актёрлар иштирокида яратиладиган бадиий фильмларнинг ғоявий йўналишига ҳам, эстетик шаклига ҳам таъсир кўрсатмоқда.

В. И. Лениннинг кино буржуазия қўлида бўлганда меҳнаткаш халққа хизмат қила олмаслиги, аксинча, унинг онгини заҳарлаши мумкинлигини ва кинематография ишчи-деҳқонлар ҳокимияти даврида маърифат тарқатиши ҳақида айтган фикрлари ҳам ўз актуаллигини сақлаб қолаётганини анжуман қатнашчилари қайд қиладилар.

ДЎСТЛАР ЭКРАНИ

Тошкент фестивалининг гуманистик шиори намойиш этиладиган фильмларнинг ғоявий йўналишини белгилаб бермоқда. Бу факт миллий кинематографиялар Тошкент экранига ўзларининг ғоявий-бадиий жиҳатдан бақувват асарларини тақдим этаётганини; иккинчидан эса, «Тинчлик, социал тараққиёт ва халқлар озодлиги учун» шиори анжуманнинг доимий иштирокчилари бўлмиш мамлакатлар санъаткорларининг ижодига таъсир этаётганини кўрсатади. Шуни ҳам айтиб ўтиш зарурки, фестиваль экранида намойиш этиладиган асарлар жанр, мавзу, бадиий шакл жиҳатдан ниҳоятда ранг-баранг. Бунга сабаб, фестивалда қатнашадиган мамлакатларнинг сони кўплигида, анжуман географияси кенглигида, шиоримиз чуқур мазмунга эга бўлганлигидадир.

Фестиваль экранида намойиш этилган юзлаб фильмларнинг кўпчилиги Тошкентда халқаро миқёсда обрў қозонди. Худди шу ерда уларни уч қитъа вакиллари илк бор кўрдилар. Худди шу азим шаҳарда улар дўстона баҳсларга сабаб бўлди. Қўшни мамлакатлар санъаткорлари, ҳатто бир мамлакатда истиқомат қилувчи кино арбоблари бир-бирларининг янги асарларини Тошкентда кўришларини неча бор қайд қилганлар. Бинобарин, ўлкамизга ташриф буюрган меҳмонлар турк санъаткорлари қирғиз прозаиги Чингиз Айтматовнинг ижодига мурожаат этиб, кино юлдузи Туркан Шорай иштирокида «Қизил дуррача» лентасини яратганини, Мисрдаги илғор кинематографчиларнинг классик адабиётга бўлган қизиқиши Ф. Достоевский романи бўйича «Адоватдаги ака-укалар» фильмини суратга олганликларини (бу асар Ўзбекистон Кинематографчилари союзининг соврини ва дипломини олишга муяссар бўлган эди) билдилар. Чилининг ватанпарвар кучлари Мексикада ўз ватанлари, ҳамфикр ватандошлари ҳақида «Марусиа қишлоғидаги воқеа»» (СССР Кинематографчилари союзи соврини ва дипломига сазовор бўлган) фильмини яратганлар, Жазоир ижодкорлари долзарб мавзуларга мурожаат этиб, яқин ўтмиш воқеалари асосида оддий араб фаллоҳи босиб ўтган йўл ва у танлаган кураш йўлига бағишланган «Алангали йиллар хроникаси» (Осиё ва Африка мамлакатлари билан бирдамлик Совет комитетининг соврини ва дипломини олган) ҳаётий лента олиб келган эдилар. Илғор ҳинд санъаткори Мринал Сен «Суҳбат» кинолентасида (СССР Кинематографчилари Союзининг дипломи билан тақдирланган) яқин ўтмишда ҳукм сурган колониал тузум оқибатларидан бири — ишсизлик қурбонларининг драматик ҳаётидан ҳаяжонли лаҳзалар кўрсата олган эди.

Фестиваль иштирокчилари, меҳмонлари, ташкилотчилари шаҳримизга ташриф буюриб доимо ўзларининг янги асарларини кўрсатиб келаётган хорижий мамлакатлар санъаткорларининг хизматини қайд қилиши анъанага айланиб қолди. Ўзбекистон Театр жамиятининг соврини ва икки дипломи билан мукофотланган Капурлар оиласи томошабинларга маълум. Раж Капур «Бобби» (III фестиваль). «Муҳаббат» (V фестиваль) фильмларининг дастлабки кўрикларини Тошкентда ташкил этган эди. Шаҳримиз меҳмонлари бўлмиш Африка, Лотин Америкаси ва Европа мамлакатларидан келган санъаткорлар билан бирга бу фильмни биринчи марта ҳинд кинематографчилари ҳам кўрганининг гувоҳи бўлганмиз. Хорижий мамлакатлар экранига ҳинд киноси чиқишида Капурлар сулоласи тутган муҳим ўрнини инкор этиб бўлмайди. Хусусан, Иттифоқимизда намойиш этилган янги Ҳиндистоннинг дастлабки асарлари орасида Капурлар қатнашган «Дайди» ва «Жаноб 420» фильмлари бор эди. Шу боисдан Капурларнинг катта хизматини тақдирлаб фестиваль соврини берилишидан барча мамнун бўлди.

Шунингдек, турк актрисаси Фотима Гирик Совет хотин-қизлари комитети дипломи ва соврини, Нигериядан келган Залика Сулей, Ўзбекистон Театр жамиятининг мукофотлари, сенегаллик ёзувчи, режиссёр, кино назариячиси Полен Виэйра «Искусство кино» журнали редакцияси томонидан тақдирланиши — бу санъаткорларнинг ўз миллий кинематографияларини ривожланишида тутган ўринлари ҳамда илғор шиорларни илгари сурувчи кино анжуманимиздаги иштирокларини юксак баҳолаш деб тушуниш лозим.

* * *

Тошкент яна ҳамфикр санъаткорларни қабул қилмоқда. Биз янги фильмлар, учрашувлар ҳақидаги ҳикоямизни яна давом эттирамиз.

Ҳамидулла АКБАРОВ,
санъатшунослик кандидати.

Ойимларга совға қиламан.

А. Абалян фотоэтюди.

МОҲИР ШОФЁРЛАР

ТАЖРИБАЛИ шофёр Қобил Мирсаидов номини Тошкент шаҳар санитария-эпидемиология станцияси автобазаси коллективи ҳурмат билан тилга олади. Узоқ йиллар давомида шу ерда ишлаб келаётган моҳир ҳайдовчи ўзининг ҳалол ва самарали меҳнати билан кўпчиликнинг ҳурматини қозонган. Ўз ихтиёридаги машина техник ҳолатини доим яхши сақлайди. Бутун иши давомида бирор марта ҳам аварияга йўл қўймади. Ҳар йили кўплаб ёқилғи ва мойлаш материалларини тежаб қоляпти.

Коллективда касбга меҳр қўйган бундай автомобилчилар кўп. Зиммасига шахсий мажбуриятлар олиб, уни шараф билан бажараётган Тешабой Иброҳимов, Маҳкамхўжа Юнусхўжаев, Леонид Павлович Ивашченко каби шофёрлар меҳнатидан коллектив мамнун. Улар автобазада 10—20 йил давомида самарали меҳнат қилишяпти. Бу моҳир шофёрлар ҳам шу кунларда келгуси беш йиллик ҳисобига меҳнат қилишяпти.

У. МАҲКАМОВ.

Реклама ва эълонлар

ТОШКЕНТ ТЕМИР ЙЎЛ ТРАНСПОРТИ ТЕХНИКУМИ
1980—1981 ўқув йили учун
ЎРТА МАЪЛУМОТЛИЛАРДАН
ЎҚИШ МУДДАТИ ҚИСҚАРТИРИЛГАН ГРУППАЛАРГА
ТЎЛИҚСИЗ ЎРТА МАЪЛУМОТЛИЛАРДАН БИРИНЧИ КУРСЛАРГА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

ТЕХНИКУМ ҚУЙИДАГИ МУТАХАССИСЛИКЛАР БЎЙИЧА ТЕМИР ЙЎЛ ТРАНСПОРТИНИНГ ТЕХНИКЛАРИНИ ТАЙЁРЛАЙДИ: тепловоз хўжалиги, изотермик вагонлар ва совутиш хўжалиги, сим алоқаси (темир йўл бўйича телеграф-телефон алоқа: телефон, телеграф, радио), темир йўл транспортида автоматика ва телемеханика, радиоалоқа ва радиоэшиттириш, темир йўл электровоз хўжалиги, темир йўл транспортини энергия билан таъминлаш ва энергетика хўжалиги.

ЎҚИШ МУДДАТИ ҚИСҚАРТИРИЛГАН ГРУППАЛАРГА 10-11 СИНФНИ ТАМОМЛАГАНЛАР, БИРИНЧИ КУРСГА 8-СИНФНИ ТАМОМЛАГАН 30 ЁШГАЧА БЎЛГАНЛАРДАН АРИЗАЛАР 31 ИЮЛГАЧА (ўрта маълумотлилардан 14 августгача) қабул қилинади.

Кириш имтиҳонлари 1 августдан 20 августгача ўтказилади.

Ўқувчилар бепул кийим-бош, бепул темир йўл билети билан таъминланадилар. **Техникумда ётоқхона бор.**

Яхши баҳолар билан ўқийдиган ҳамма ўқувчилар ойига 30 сўм миқдорида стипендия билан таъминланади. Аълочи ўқувчилар учун стипендия 25 процент кўпайтирилади.

ТЕХНИКУМНИНГ ТЕМИР ЙЎЛ ТРАНСПОРТИ ҲАММА МУТАХАССИСЛИКЛАРИ БЎЙИЧА СИРТҚИ БЎЛИМИДА ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Техникум адреси: Тошкент шаҳри, Ленин районы, 2-Сарикульская кўчаси, 3-уй, 1, 2, 5, 8, 10-трамвайларнинг «Сарикульская» ва «Буденовская», 39-автобуснинг «Темир йўл транспорти техникуми» бекатлари). Телефонлар: 32-40-85, 32-43-25, 32-44-96.

Ўзбекистон ССР Савдо министрлигининг
ТОШКЕНТ ҲУНАР-САВДО БИЛИМ ЮРТИ
1980—1981 ўқув йилига

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юрти юқори малакали сотувчи ва сотувчи-контролер-кассирларни икки йўналишда тайёрлайди: баққоллик-кондитерлик, гастрономия, гўшт-балиқ ва сут маҳсулотлари бўйича, шунингдек, газлама, пойабзал, трикотаж, атторлик, парфюмерия, маданий-маиший ва хўжалик молларининг сотувчи ва сотувчи-контролёр-кассирларини тайёрлайди.

Машғулотлар 1 сентябрдан бошланади.

ЎҚИШ МУДДАТИ—1 ЙИЛ.

Дарслар ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

Билим юртига Ўзбекистон ССР шаҳарларида яшайдиган, 15—23 ёшли (ҳамда Совет Армияси сафида ҳарбий хизматни ўтаб қайтган 23 ёшгача), **8—10-синф ҳажмида маълумотга эга бўлганлар кириш имтиҳонларисиз қабул қилинади.**

Билим юртини тугатганлар «Кичик сотувчи», «Сотувчи», «Сотувчи-контролёр-кассир» бўладилар.

Ўқувчиларга 32 ва 41 сўмдан стипендия берилади.

Бошқа шаҳардан келганлар ётоқхона билан таъминланадилар.

Ишлаб чиқариш практикаси Тошкент шаҳридаги илғор магазинларда: **ГУМ, «Гастроном» республика конторасига қарашли йирик магазинларда ва «Универсам»ларда ўтказилади.**

ЎҚИШ ДАВРИ МЕҲНАТ СТАЖИГА КИРАДИ.

Билим юртига кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: билим юрти директори номига ариза, маълумоти тўғрисидаги ҳужжат (асли), туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома (асли), турар жойидан справка, таржимаи ҳоли, 286-формадаги медицина справкаси, 3х4 см. катталикдаги 6 дона фотосурат, характеристика, ота-онасининг иш жойидан справка, халқ депутатлари Совети ижроия комитети Савдо бошқармасидан ёки халқ депутатлари Совети шаҳар ижроия комитети савдо бўлимидан йўлланма.

Билим юрти адреси: 700173, Тошкент шаҳри, Чилонзор массиви, А. Икромов райони, Бобир кўчаси, 3-уй. Телефон: 78-44-30, (4, 9, 19-трамвайларнинг «Чўпонота», 13, 70-автобусларнинг «Тез медицина ёрдами клиник касалхонаси» бекатлари).

«ГЛАВТАШКЕНТСТРОЙ»нинг транспорт ишлаб чиқариш бошқармаси

9-АВТОТРАНСПОРТ КОРХОНАСИГА

«КРАЗ-256», «МАЗ-503» маркали автомашиналарда ишлаш учун 1, 2, 3-класс шофёрлари

КЕРАК

Меҳнат ҳақи — ишбай.

Ёлғиз кишилар ётоқхона билан таъминланадилар.

Мурожаат учун адрес: Тошкент область, Бектемир шаҳри, Лихачёв кўчаси, 2-уй (106-автобуснинг «9-автобаза», 7, 15, 68-автобусларнинг «Қўйлиқ» бекатлари).

Чиноз районидаги Жамбул номли совхозда чўпон болалари тўғрисида алоҳида ғамхўрлик қилинмоқда. Кейинги йилларда боғча ва ясли бинолари қурилиб, ишга туширилди. Суратда: болалар боғчасида кичкинтойлар билан машғулот ўтказиш пайти.

А. Абалян фотоси.

ОЛИМПИАДА ТАРИХИДАН
факт ва рақамлар

ПАРИЖ, 1924 ЙИЛ

Франция пойтахти Париж Халқаро Олимпиада Комитети Олимпиада ўйинларини икки марта ўтказиш ҳуқуқини берган биринчи шаҳардир. 1924 йилнинг 5 июлида бу ерда иккинчи марта Олимпиада байроқлари ҳилпиради. Парижга 44 мамлакатдан 3092 спортчи келди. Мусобақаларда биринчи марта Гаити, Ирландия, Мексика, Польша, Румыния, Уругвай, Филиппин, Эквадор спортчилари қатнашдилар. Аввалгидек, бу сафар ҳам Германия командаси мусобақаларга қўйилмади.

Олимпиада ўйинларининг программаси аввалгисидан кўпам фарқ қилмади. Камондан отиш, чим устида хоккей ва спортнинг қишки ўйинлари программадан олиб ташланди. Аёллар эса сузиш, сувга сакраш, теннис ва қиличбозлик мусобақаларида иштирок этишди.

VIII Олимпиада ўйинлари рекордларга бой бўлган. Жумладан, унда енгил атлетика бўйича саккизта жаҳон, 14 та олимпиада, сузиш бўйича эса тўртта жаҳон ва 11 та олимпиада рекордлари ўрнатилди.

Финляндиялик спортчи Пааво Нурми мусобақаларнинг ҳақиқий қаҳрамони бўлган. У бир йўла бешта олтин медални қўлга киритди. Дарвоқе, П. Нурми жаҳон спорти тарихига ўчмас саҳифалар битган. У 1921—29 йиллар мобайнида 1,5 километрдан 20 километргача бўлган масофаларга ўтказилган пойгада 24 марта жаҳон рекордини янгилади.

Франциялик шамширчи Роже Дюкре ҳам мусобақанинг бешта медалига сазовор бўлди. У рапирачиларнинг шахсий ва команда турнирида ҳамда шпагачилар баҳсида олтин медаль олди. Икки кумуш медаль эса шахсий мусобақаларда қўлга киритилди.

Футбол турнирида 22 команда иштирок этган. Финал баҳсида Югославия терма командаси устидан 7:0 ҳисобида ғолиб келган Уругвай командаси чемпион бўлди.

Норасмий команда ҳисобида АҚШ спортчилари биринчи ўринни эгаллади. Ғолиб команда ҳисобида 45 та олтин ва 27 тадан кумуш, бронза медаллари бўлган. Францияликлар иккинчи, финляндияликлар учинчи ўринга кўтарилишди.

VIII Олимпиада ўйинларини 625821 киши томоша қилган.

Спорт

ВОЛЕЙБОЛ МАЙДОНЛАРИДА

Тошкентда аёллар ўртасида СССР кубоги учун волейбол мусобақалари бўлиб ўтди. Бу турнирда пойтахтнинг «Автомобилист» командаси муваффақиятли иштирок этди. Қизларимиз тўрт ўйин ўтказишиб, барчасида ғалаба қозондилар. Кетма-кет қўлга киритилган ғалаба автомобилчиларга биллур соврин мусобақаларининг ярим финалида иштирок этиш ҳуқуқини берди. Бу турнир 3—9 июнь кунлари ўтказилади.

Аёллар ўртасида республика чемпионати баҳслари Фарғона шаҳрида ўтказилди. Республикамизнинг турли областларидан келган коллективлар икки группага бўлиниб, куч синашдилар. Биринчи группада майдон эгалари ғолиб бўлдилар. Тошкент қишлоқ хўжалиги институтининг студентлари иккинчи ўринга кўтарилишди.

Тошкент Давлат университетининг спортчилари иккинчи группада иштирок этиб, муваффақият қозондилар. Олмалиқ шаҳрининг «Химик» командаси эса фақат «Университет» коллективига ютқазиб қўйди. Сўнгги икки команда келгуси йили СССР чемпионатининг биринчи лигасида қатнашади.

ТОШКЕНТЛИКЛАР ОЛДИНДА

Республика спорт базаларида мактаб ўқувчиларининг XXVI спартакиадаси қизғин давом этаётир. Шу кунгача республика мактаб ўқувчилари спортнинг 19 тури бўйича мусобақалар ўтказдилар. 17 тур якунларига кўра Тошкент шаҳри командаси пешқадамлик қилаётир. Пойтахтлик ўқувчилар ҳисобида 3918 очко бор. Областимиз вакиллари эса иккинчи ўринда боришмоқда. Улар 2228 очко тўпладилар. 1817 очко жамғарган Самарқанд области командаси учинчи ўринни эгаллаб турибди.

Ёшлар яна спортнинг беш тури бўйича мусобақалашадилар.

РЕКОРД КЕТИДАН РЕКОРД

Тошкентлик армиячи, велосипед пойгаси бўйича халқаро классдаги СССР спорт мастери Александр Панфилов Бутуниттифоқ мусобақаларида муваффақиятли иштирок этаётир. Яқинда у Крилатовскоедаги Олимпиада велотрекида республика рекордини янгилаган эди. Спортчи 1000 метрга жойидан қўзғалиб пойгалашишда 1 минут 06,53 секунд натижа кўрсатиб, биринчи ўринни эгаллади.

Ереван шаҳрида ўтказилган мусобақаларда эса номдор спортчи бу кўрсаткични янада яхшилади. Арманистон телевидениесининг катта соврини учун беш мамлакат спортчилари иштирокида ўтказилган Халқаро турнирда вакилимиз 1000 метрли масофани 1 минуту 05,68 секундда босиб ўтиб, яна бош мукофот эгаси бўлди.

ЧИРЧИҚЛИКЛАР ИБРАТИ

Самарқандда СССР кубоги учун ўтказилган ҳарбий-амалий кўпкураш мусобақалари ниҳоясига етди. Унда бутуниттифоқ рекордларга бир неча ўзгартишлар киритилди. Рекордчилар қаторида чирчиқлик СССР спорт мастерлигига номзод Равиль Мингазов ҳам бор. У тўсиқлар оша 380 метрли масофага 1 минут 33,08 секундда етиб келди. Чирчиқлик спортчининг бу кўрсаткичи аввалги СССР рекордини 1,1 секундга қисқартирди.

Р. Мингазов команда ҳисобидаги мусобақаларда ҳам муваффақиятга эришди. У ҳамшаҳри, халқаро классдаги спорт мастери, СССР халқлари ёзги VII Спартакиадасининг икки марта чемпиони Сергей Серебряков ва фарғоналик спорт мастерлигига номзод Сергей Громов билан биргаликда мерганлар мусобақасида иштирок этди. Москва, Ленинград ва иттифоқдош республикалар командаларини ортда қолдирган Ўзбекистон ССР командаси биринчи ўринни эгалладилар.

Умумкоманда ҳисобида республикамиз кўпкурашчилари фахрли тўртинчи ўринни эгалладилар. Бу муваффақиятда Тошкент области спортчиларининг муносиб ҳиссаси бор. Жумладан, рекордчилар билан бирга янгийўллик Альфия Сайфуллина, Орджоникидзе районидан Фанис Аҳметовлар ҳам муваффақият қозонишди. Умуман республика терма командаси шарафини областимизнинг энг кучли 10 вакили ҳимоя қилаётир.

ТАЛАБАЛАР ИЖОДИГА БАҒИШЛАНДИ

А. Н. Островский номидаги Тошкент давлат театр ва рассомчилик санъати институтида тематик кечалар, суҳбатлар мунтазам ўтказиб турилибди. Яқинда институт рассомчилик бўлими студентларининг ижодий ишларидан иборат кўргазма ташкил қилинди. Расм ва тасвирий санъат методик хонасида очилган бу кўргазмага ижодкор студентларнинг 50 дан ортиқ плакат, живопись, графика, ҳайкалтарошлик, керамика ишлари қўйилган. Ҳар йили ўтказиб туриладиган бундай кўргазмалар студентларнинг ижодий қобилиятларини ўстиришда катта ёрдам бермоқда.

Б. ТОЖИЕВ,
студент.

Редактор
Н. НАСИМОВ.

Телевидение

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Атлантлар ва кариатидлар. Бадиий фильм, 2-серия. 11.30 — Кинасаёҳатчилар клуби. 12.30 — Р. Шуман. Карнавал. 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Кинопрограмма. 16.20 — Уфқ. 17.20 — Рус тили. 17.50 — Шарқнинг етти гўзали. 19.15 — Горнчилар, қаердасиз! 18.45 — Фан оламида. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — РСФСРда хизмат кўрсатган артист А. Ворошило куйлайди. 19.45 — Меҳнат шон-шуҳрати байроқдорлари. 20.00 — Атлантлар ва кариатидлар. Бадиий фильм. 3-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Варшава шартномасининг 25 йиллигига. 22.55 — Дунё воқеалари. 23.10 — В. Моцарт. Фортепьяно ва оркестр ижроси учун 26-концерт.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

I

11.30 — Химиядан ўқув кўрсатуви. 12.00 — Қалб садоси. 12.30 — Ўзбекистонда химия саноатининг ривожланиши. 13.00 — Шеърият мухлисларига. 18.20 — Мактаб ўқувчилари учун. 18.40 — Лекция пропагандасини ҳозирги замон вазифалари даражасига кўтарайлик. 19.10 — Енгил саноат қурилишларига эътиборни кучайтирайлик. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатлари VI Тошкент халқаро кинофестивали олдидан. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Ҳаётбахш ўлим. 21.30 — Время. 22.05 — Пилла-бойлигимиз. 22.20 — У замонлар ўтиб кетди. Кинокомедия.

II

20.05 — Янгиликлар. 20.25 — Ҳозирги замон совет шеъриятининг саҳифалари. 20.55 — Реклама. 21.10 — Физика. 22.10 — Спектакль.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 14 V да **Ганг дарёсининг қизи.** 15 V да **Келинлар қўзғолони.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 14 V да **Олтин камар,** 15 V да **Ур, тўқмоқ** (16.00), **Ҳижрон** (19.30).

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **«КЎЗГА КЎРИНМАС ОДАМ» фантастик-саргузаштли аттракционининг гастроллари** (15 V да соат 14.00 ва 19.30 да).

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—П. ЛЕНИН кўчаси, 41.

Телефонлар: редактор ўринбосарлари — 335885, 325747, 337916, 325748; масъул секретарь — 334808, 325353; секретариат — 325750.

БЎЛИМЛАР: оммавий ишлар ва хатлар — 334048; партия турмуши — 325778; пропаганда — 325645; саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325749; қишлоқ хўжалиги — 325647; адабиёт ва санъат — 325767; совет қурилиши — 325645; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325733; фан, маданият ва олий ўқув юртлари — 325553; фотомухбир — 325894.

Р. 01985. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64633. Б. 1604. 13